

Belföldi hírek

bb 1. befejeződtek az egyetemi, fiskolai felvételi vizsgák -
gyorsmérleg az eredményéről

i sző/gg bh -cz

1975. július 28.

szőke sándor, az mti munkatársa jelenti:

országszerte befejeződtek az egyetemi, főiskolai felvételi vizsgák valamennyi - nappali, esti és levelező - tagozaton. az első, nem végleges adatok szerint összesen mintegy 71 000-en írták meg írásbeli dolgozataikat, illetve feleltek a szóbeliztető felvételi bizottságok előtt, mindössze néhány százan nem jelentek meg a jelentkezők közül az írásbeli felvételi vizsgákon. a legtöbben - szám szerint csaknem negyvenezen - a nappali tagozaton felvételiztek, az esti tagozatokra további nyolcezen, a levelezőre pedig 23 000-en pályáztak.

az oktatáspolitikai szakemberek aláhúzzák: a tulajelentkezés mellett ebben az esztendőben is jellemző volt az egyes karok, szakok közötti aránytalan és egyenetlen pályázati megoszlás. most is előfordult például, hogy azokon a karokon és szakokon, ahová túlsokan pályáztak, viszonylag magas pontszámmal is el kellett utasítani jelentkezőket, míg másik karokon és szakokon kisebb pontszám is elegendő volt a felvételhez. összevetve a tapasztalatokat és a számadatokat az elmúlt esztendő mérlegével, az idén észlelhető volt, hogy a nappali tagozatokra történő jelentkezés némileg csökkent. ezen belül azonban ellenkező tendenciák is mutatkoztak: igen kedvezőnek ítéelhető például, hogy a tanárképző főiskolák iránt jelentősen - mintegy 6-7 százalékkal - megnövekedett az érdeklődés. /folyt. köv./

bb 1. /befejeződtek ... 1. folyt./ bh

hasonlóképpen fontos és oktatáspolitikai értelemben is feltétlenül támogatandó jelenség, hogy gyarapodott a munka mellett felső fokon továbbtanulni kívánók aránya. jellemző például, hogy a tudományegyetemek esti tagozatára a tavalyihoz képest mintegy 14 százalékkal növekedett a jelentkezők száma. egyéb értelemben azonban változatlanul léteztek ugynevezett divatos szakmák. ez elsősorban a tudományegyetemek néhány fakultására érvényes, például budapesten a pszichológia szak és a könyvtárral kapcsolatos szakok, debrecenben a népműveléssel párosított szakok kerültek valóságos „ostrom”, alá. egy-két szakmában azonban még a tervezett keretszámot sem érte el a jelentkezők aránya; a miskolci nehézipari műszaki egyetem kohómérnöki karára sem adták be annyian a pályázatukat, amennyi kívánatos lett volna.

az elmúlt napokban a pályázók megkapták a felvételtől, vagy az elutasításról szóló értesítést. a felvételi bizottságok az elutasított jelentkezőkkel közölték a döntés okát, az elért pontszámot, az osztályzatokat, és meghatározott esetekben a fellebbezési lehetőséget. a fellebbezést az elutasítás kézhezvételét követő nyolc napon belül a felsőoktatási intézmény rektorához /főigazgatójához, igazgatójához/ kell beküldeni. a fellebbezések ügyében a felügyeletet gyakorló minisztérium és a felsőoktatási intézmény érdekeit vezető beosztású dolgozóiból alakult bizottság dönt majd. a felsőoktatási intézmények felvételi bizottságai a rendelkezésre álló helyeknek általában csak 94 százalékát töltötték be, illetve annyit, amennyit a felügyeleti hatóság előre meghatározott. a minisztériumok és az illetékes felsőoktatási intézmények vezetőiből alakult bizottság tölti be a fennmaradt mintegy 6 százalékos helyet, amelyek sorsáról előre láthatóan augusztus végén döntenek. ezeknek a bizottságoknak a határozata ellen további fellebbezési lehetőség nincs. azok a jelöltek, akik a felvételi vizsgán megfelelték, de felvételt nem nyertek, értesítést kapnak, hogy amennyiben a következő tanévre ugyanazon intézménybe, karra, szakra kérik felvételüket, pályázatukat - az ismételt jelentkezés alkalmával jelzett külön kérésükre - újabb felvételi vizsga nélkül a jelenlegi vizsgaeredményeik alapján veszik figyelembe.

/folyt. köv./

- 2 -

g

bb 1. /befejeződtek... 2. folyt./ bh

az ideai felvételi munkában lépéseket tettek az egyes területeken mutatkozó szakemberhiány enyhítésére. megvizsgálták: milyen hathatós intézkedéseket lehet bevezetni a vidék - elsősorban a kisebb települések - jobb szakemberellátására. ennek eredményeként egyes szakmák esetében /pedagógusok, jogászok vonatkozásában/ és egyes vidéki területeket érintően a szakemberhiány kielégítése érdekében már az 1975-76. tanévre - az érvényes jogszabályi keretek között - új eljárást vezettek be. a felsőoktatási felvételnél a pedagógusképző intézményekben /óvodáképzőbe, tanítóképzőbe, tanárképző főiskolákra, egyetemi tanár-szakokra/ valamint az állam- és jogtudományi karokra felvételre jelentkezők közül azok, akik társadalmi ösztöndíj-szerződéssel rendelkeztek és a felvételhez szükséges ugynevezett relatív pontszámot elérték: a felvételnél előnyt élveztek.

a társadalmi ösztöndíj-szerződéshez - amit a szóbeli felvételi vizsga idején a jelentkezőknek be kellett mutatniuk - csatolni kellett az illetékes hatóság/pedagógusjelöltek esetében az megyei művelődésügyi osztály, jogi karra pályázók esetében az igazságügyi minisztérium, valamint a legfőbb ügyészség/ nyilatkozatát arról, hogy a jelentkező - amennyiben felvették a felsőoktatási intézménybe - diplomája megszerzése után a szakemberhiánnyal küzdő vidéki munkahelyen vállal állást. a szerződés alapján a hallgatók 400-700 forint összegű havi társadalmi ösztöndíjban részesülnek az adományozótól. ezenkívül természetesen a tanulmányi eredményük, a szociális helyzetük alapján további juttatásokat, ösztöndíjat is kaphatnak. a felvételi vizsga előtt megkötött társadalmi ösztöndíj-szerződés csak a felsőoktatási intézménybe történt felvétellel válhat érvényessé./mti/

--

bb 2. a fővárosi lakosság sportolási lehetőségei

i don tr hi bh la

1975. július 28.

a fővárosi lakosok köréből mind több igény jelentkezik a testnevelésre, a sportolásra, amelynek feltételeit a kerületi tanácsok - az illetékes szervekkel - igyekeznek megteremteni. a ii. kerületi fiatalok és felnőttek a marcibányi téren található testedzési lehetőséget. az óvodások a részükre épített mini-focipályán rugatják a labdát. a budai városrész az esztendő végéig két új kispályával gyarapodik. az egyiket a bemutcai iskola udvarán, a másikat a szeréna uton alakítják ki.

/folyt. köv./

- 3 -

g

bb 2. /a fővárosi... folyt./ bh

a programban szerepel még három tornakert létesítése, ahol nyújtón, korláton, gyűrűn gyakorolhatnak a helybeliek. a szomszédos xii. kerületben a városmajor nyújt szórakozást, kikapcsolódást és sportolási lehetőséget a környék lakóinak. a parkban aszfaltozott és salakos pályán lehet labdázni. a gyerekek rollerezhetnek, biciklizhetnek. a kertben ping-pong-asztalokat is elhelyeztek. a labdajátékok mellett lehetőség van atletizálásra is a városmajorban.

az új lakótelepeken - a tapasztalatok szerint - még több zöldterületre, játszótérre lenne szükség. igaz, a játszótérek van ping-pong-asztal, lótenisz-pálya, de ez kevés; sportlétesítmény is kellene. a iii. kerületben a helyi vállalatok és üzemek sporttelepeinek nagy része nyitva áll a lakosság előtt. az óbudaiak sportolására a most épülő barátság parkban nyílik jó lehetőség. Zuglóban szintén több vállalat sporttelepét vehetik igénybe az érdeklődők - így például az ikarus és az émg sportpályáját. a xv. kerületi ujjpalotán a kozák téri általános iskolában egészségügyi tornát szerveznek a házi-asszonyok részére. a xi. kerületben a hamzsabégyi uton két kis-pályán, az erömy utcai játszótéren pedig kosárlabda pályán játszhatnak a kerületiek.

a belső városrészekben nem kis gondot jelent a lakosság testedzési igényének kielégítése. a vi. kerületben ezt úgy oldják meg, hogy pályákat bérelnek a szomszédos városrészekben. terézvárosban a baranya utcai iskolában tanmedencét akarnak létesíteni, amely a diákok uszásoktatásán kívül a kerületi lakosságnak is rendelkezésére állna. a sportlétesítményekben szűkölködő városrészek - az v., a vi., és a vii. kerület - lakóinak gondjait a városligetben épülő fedett és szabadtéri sportkombinát enyhíti majd lényegesebben. /mti/

..-

bb 3. kőtáblára írják a sárospataki várnegyed történetét

vid kz gné bh -cz

1975. július 28.

ii. rákóczi ferenc születésének 300 éves jubileumára készül az egy éve alakult sárospataki városszépítő egyesület. a városban, amely sok szállal kapcsolódik a „nagyágos fejedelem”, életéhez, domborművel díszített kőtáblákkal jelölik meg a róla elnevezett helyeket és más történelmi, irodalmi személyiségek nevét viselő utcákat. elkészítetik az évfordulóra az egykori rákóczi vár, illetve a hajdan falakkal körülvett sárospataki várnegyed történetét ismertető kőtáblákat is. ez ad majd tájékoztatást a városba érkező hazai és külföldi vendégeknek. /mti/

..-

- 4 -

bb. 4. magyarország népeinek története az őskortól a honfoglalásig

i/me/be/rj hi -cz

1975. július 28.

új, állandó régészeti kiállítás készül a magyar nemzeti múzeumban. nyolc felújított teremben - összesen 1200 négyzetméteren - mutatják be magyarország népeinek történetét az őskortól a honfoglalásig. a többi közt hazai leletek, dia- pozitívek, fényképek segítségével ábrázolják hazánk őskorát, az emberré válás természeti milióját. a rézkori edények, szerszámok, aranyékszerek a szerszámkészítés módjára, a viseletre, az életformára, a művészetre utalnak. az edények, öntőminta, ár, tü, az élelemszerzés eszközei, lószerszámok, négykerékű kocsi modell, hordozható főzőedény, tüzhely a bronzkori népek életéről vallanak. állatszobrok, bikafejes karperecek, madár alakú csörgők szemléltetik a bronzkori emberek művészetét. a nagy halomsírok leletei hű képet nyújtanak a bronzművészegről, a kereskedelemről, a vezető réteg kiemelkedéséről. antropológiai, paléozoológiai, ősnövényföldrajzi vizsgálatok eredményeinek felhasználásával mutatják be: egy-egy történelmi esemény milyen etnikai és gazdasági, társadalmi változásokat eredményezett; ezek miként hatottak az életformára, művészetre, temetkezési szokásokra.

látható lesz a kiállításon az is, hogy a vas használatának elterjedése milyen jelentős változást hozott a gazdálkodásban. a dunántúlon Ausztria területéről érkezett hódítók földvárakban települtek le, a földvárak közelében nagy sírhalmok őrzik a törzsek vezető rétegének hamvasztásos temetkezéseit. a dunaujvárosból előkerült kettős piramisformájú vasrudak a vaskori technológia jellegzetes dokumentumai.

a kiállítás római kori része pannóniának a birodalmon belüli katonai szerepét emeli ki. tárgyi emlékek, az újabb kutatások eredményei érzékeltetik az őslakosság életét a római uralom idején, viseletét, használati tárgyait, a római élet folytatását. a népvándorlás kora félezer éves időszakának bemutatásánál hangsúlyozzák az etnikai tarkaságot, a gazdasági, társadalmi, kulturális változásokat, az életkörülményekkel összefüggő sajátos művészetet. látható lesz majd husz fontnak megfelelő arany solidus, abból a 350-700 aranyból, amelyet a hunok kaptak évente a birodalomból.

/folyt.köv./

- 5 -

g

g

bb. 4. /magyarország... 1. folyt./rj

a gót művészetet jelzik az ötvös remekek, az ékszerek s az egyetlen keleti gót fejedelmi férfi sir-leletei. a fegyveres férfi sírok s a részben vezető réteghez tartozó nők sírjai a százéves gepida időszakot ismertetik. helyet kapnak a kiállításon csontfaragású tegezek, nyergek, s ix. századi emlékek. a ix. század a magyar honfoglalás lovas alakjával zárul. /mti/

-. -

bb. 5. társadalmi munka, állampolgári ismeretek - a vidéki népfrentbizottságok tevékenységéről

i/tf/zsu/rj hi -cz

1975. július 28.

nincs nyári szünet a népfrentmozgalom helyi - megyei, járási, városi - bizottságainak sokrétű tevékenységében. ez olvasható ki a hazafias népfrent országos tanácsához folyamatosan érkező jelentésekből.

szentendréről azt jelentették, hogy egy esztendő alatt több mint 13 millió forint értékű társadalmi munkát végeztek a város lakói. ennek köszönhető mindenekelőtt az óvodai ellátás gyors ütemű javulása. a tereken több ezer facsemetét és rózsabokrot ültettek el. a lakosság kivette részét a vízvezeték- és járdaépítési akcióból is. a társadalmi munkát értékelő bizottság - a népfrent kezdeményezésére - a legkiemelkedőbb munkát végző személyeket és üzemeket kitüntetésre javasolja a városi tanácsnak.

hogyan tud a népfrentmozgalom részt vállalni az idegenforgalommal kapcsolatos politikai, ideológiai munkából - erről tanácskozott nemrégiben veszprém, fejér és somogy-megye népfrentbizottsága. a téma annál inkább időszerű, mert például tavaly több mint hat millió turista látogatott hazánkba, nagy részük a szocialista országokból. a vendégek száma az idén várhatóan ennél is több lesz. ahhoz, hogy az ideérkezők hazánkról valós képet kapjanak, tevőlegesen hozzá kell járulnia - egyebek között - a honismereti mozgalomnak is, amely a hnf égisze alatt működik. azt tervezik, hogy kiállításokkal, turákkal a jövőben még inkább segíteni fogják vendégeink reális, élményszerű tájékoztatását.

/folyt.köv./

- 6 -

g

bb. 5. / társadalmi munka... 1. folyt./rj

a hazafias népfrent pécs városi bizottsága tömegpolitikai tevékenysége során a jövőben fokozottabb segítséget kíván nyújtani a lakosságnak az állampolgári ismeretek bővítése érdekében. arra vállalkoztak, - az ottani ügyvédi kamarával karöltve - hogy előadásokon, ankétokon ismertetik a közérdeklődésre leginkább számottartó törvényeket, különösen az új jogszabályokat. az első ilyen összejövetelen a családjog témakörével foglalkoztak. a házasságkötés alaki kérelméit, az asszonyok névviselésére vonatkozó új eljárási szabályokat, a házasság felbontásának jogszabályi és joggyakorlati lehetőségeit, illetve „eredményeit”, ismertették ügyvédek, anyakönyvvezetők, gyámügyi szakemberek pedig tájékoztatást adtak a házasságból született gyermekek elhelyezésével, láthatásával és tartásával kapcsolatos új jogszabályokról és a bírói joggyakorlatról. a további jogi ankétok témáit a helyi igényeknek megfelelően válogatja ki a népfrentbizottság. /mti/

-. -

bb. 6. elektronikus „villám gép”, a bűn nyomában...
- kriminálstatisztikusok segítségnyújtása a bűnüldözőknek

rj hgy

1975. július 28.

az ötvös Loránd tudományegyetem állam- és jogtudományi karának statisztikai tanszékén a gyakorlati bűnüldözést elősegítő, nagy jelentőségű elméleti jellegű vizsgálódások fejeződtek be. a közel tízéves kutatómunka eredményeként - az elektronika e területen első ízben történt sikeres alkalmazásával - olyan kriminalitási táblát készítettek, amely a bűnözés okainak az eddigieknél lényegesen alaposabb kutatását, a bűnelkövetők és a bűnözési hajlandóságok behatóbb elemzését, valamint a bűnözőkre és a büntetésekre vonatkozó információk adatbankokban való tárolását egyidejűleg teszi lehetővé.

/folyt.köv./

- 7 -

g

3

bb. 6. /elektronikus... 1. folyt./rj

az igazságszolgáltatató szerveknek jelentős segítséget nyújtó gépi adatfeldolgozó tevékenység iránnyitója, dr. Kovacsics Józsefné kandidátus, az MTI tudományos munkatársának a következőket mondta:

- a bűnüldöző apparátus munkája a bűnelkövetések számának rohamos szaporodásával és elkövetési módzataik kiszélesedése folytán lényegesen nehezebbé válik. a technika lendületes fejlődése, a motorizáció szinte kőros mérvű elterjedése amennyire előmozdítja a bűnözést, annyira megnehezíti az ellene való hatékony védekezést. a bűnözők nagyobb mozgási lehetősége, társadalomellenes tevékenységük egyre ravaszabban kitervelt megnyilvánulási formái az üldöző hatóságok részéről is egyre komolyabb felkészültséget igényelnek. munkájuk sikeres végzése érdekében mind több és több, optimálisan megbízható, szubjektív elemektől lehetőleg teljesen mentes információra van szükségük. a saját, ilyen irányú munkájuk mellett ezt a segítségnyújtást elsősorban az egyetem tudományos műhelyeitől várják, sőt egyre határozottabb formában igénylik is.

- a gyakorlat számára könnyen használható, maximálisan időtálló bűnügyi előrejelzés ma már csakis egyedül a számítástechnikától remélhető. a bűnügyi hatóságok által feltett bonyolult kérdésekre egzakt válaszokat kizárólag a kibernetika tud adni. a mindennapi tapasztalatok bizonyították be: a számítógépek alkalmazásával olyan, minőségileg feltétlenül új szerű ismeretekhez juthatunk, amelyek hozzásegítenek bennünket bonyolult, mindeddig megközelíthetetlen problémák tanulmányozásához. segítségükkel többek között olyan lényegbevágó kérdéskomplexumok is megnyugtatóan válaszolhatók meg, hogy mondjuk távlatokban hogyan alakul - térben és időben egyaránt - a különböző bűncselekmények valószínűsége. e mellett - ami ennél is fontosabb - az egész népesség kriminalitásának az elemzése is biztosítható.

- azért nagy jelentőségű ez - folytatta -, mert eddig csupán a büntetett előéletű lakosságról és az azonos naptári év bűnelkövetőiről és elítélteiről volt kielégítőnek mondható felvilágosításunk. mindezeneken felül a nyomozóhatóság számára rendkívül fontos olyan kérdések ismerete is, hogy a népesség mekkora hányada büntetlen, vagy hogy milyen a büntetettek és büntetlenek demográfiai megoszlása.

/folyt.köv./

- 8 -

g

bb. 6./ elektronikus... 2. folyt./rj

- hasonló tapasztalatokat nyújt, s új lehetőségeket nyit meg a bűnügyi adatok adatbankokban való tárolásának a lehetősége is. a számítógépek máris bizonyítottak: olyan komplex információk adására képesek, amelyek több és az eddigiéknél átfogóbb következtetések levonására alkalmasak.

- kriminalitási táblánk - mondta dr. Kovacsicsné - egyetlen esztendő elítélteinek adatainak számítógépes feldolgozásával készült. mivel az egyes bűncselekmények gyakorisága igen nagy szóródást mutat, s némely bűncselekmények viszonylag ritkán fordulnak elő, a rájuk vonatkozó általános törvényszerűségek levonása nem lenne indokolt. ezért csupán az egyes, nagy gyakoriságú - az adott évben ezret meghaladó - törvénysértéseket dolgoztuk fel, számszerűsítve mintegy husz elkövetési variánst.

- vizsgálataink értelmében a bűnelkövetések megnyilvánulási alakzatai logikus - az elkövetők életkorából természetesen adódó - karaktert mutatnak. a nagyobb fizikai erő kifejtést, testi ügyességet, bátorságot, vakmerőséget igénylő akciók vádlottjai többnyire a fiatal korosztályokból kerülnek ki. viszont a szellemi természetű visszaélések elkövetői többségét beosztásuknál és ebből adódó lehetőségeiknél fogva érthetően az idősebbek között találjuk.

az elkészült tábla a számítógépre orientált kriminálisztikai információrendszer megteremtéséhez döntően hozzájárul. a komputeres bűnelhárítás nélkülözhetetlen eszközeinek megszerkesztését óriási mértékben meggyorsították: a kriminalitási tábla elkészítéséhez szükséges számításokat, amelyek a hagyományos módszerekkel 300 ezer munkaórát, 125 dolgozó teljes évi munkaidejét igényelték volna, villámgyorsan, mindössze hat gépóra alatt végezhetők el.

/mti/

--

bb. 7. az ország egyik legnagyobb áruháza épül pécsen

vid/rj hgy

1975. július 28.

pécs belvárosában, a Kossuth téren, szövetkezeti áruház épül, amely az ország egyik legnagyobb bevásárló központja lesz. az épület elérte a teljes magasságát, s mostantól már az áruház belső terében dolgoznak az építők és a szakiparosok. a munka üteme alapján biztosítva látszik, hogy az új kereskedelmi egység határidőre elkészül: egy év múlva - 1976 nyarán - megnyitja kapuit a vásárlók előtt.

/folyt.köv./

- 9 -

g

bb. 7. / az ország ... 1. folyt./rj

a mecsekaljai áruház létrehozására huszonöt baranyai fogyasztási és értékesítési szövetkezet közös vállalkozást alakított. pécs város tanácsa megfelelő nagyságú területet juttatott az épület számára, a belkereskedelmi minisztérium pedig nagyszögű támogatással járult hozzá a beruházáshoz. építése és berendezése mintegy 140 millió forintba kerül. a belváros alatt húzódó pincelabirintusra és a sajátos talajviszonyokra való tekintettel cölöperdőn nyugszik az épület. összesen 122 betoncölöpöt súlyszettettek a talajba.

a bevásárló központ teljes alapterülete kilencezer négyzetméter, amiből közel ötezer négyzetméter lesz az eladótér. a földszinten élelmiszereket árúsítanak, s itt kap helyet a csomagmegőrző, az ujságos pavilon és a valutabeváltó is. az első emeleten a konfekciórészleget rendezik be a hozzátartozó szolgáltatásokkal együtt. a második emelet a tartós fogyasztási cikkek területe lesz. az épületben hangulatos presszót alakítanak ki, erkélye a kossuth térre néz. távfűtéssel és légkondicionálással látják el az áruházat, s kétirányú mozgólépcső működik majd benne.

az épület hófehér pirogránit burkolatot kap, a lapokat a szolnay porcelángyár készítette az áruház számára. az új bevásárló központ ily módon szép színtöltja is lesz pécs belvárosának.
/mti/

.-.

bb. 8. „kórkép„ a magyarországi bűnözésről - a legfőbb ügyészség jelentése a bűnözőkről, bűncselekményeiről

i/tf/gw/rj hi -cz

1975. július 28.

a kriminálstatisztika korszerű módszereinek és eszközeinek alkalmazásával is több hónapig tart az a munka, hogy feldolgozások - részleteiben is elemezzék - egy-egy esztendő megannyi adatát, összehasonlítható számszerűségeit a magyarországi bűnözésről. évről-évre a legfőbb ügyészség összeállításában jelenik meg ez a vaskos statisztikai jelentés; most adták közre - a belügyminisztérium információfeldolgozó csoportfőnökségének közreműködésével - az 1974. évi bűnözés alakulásáról készített terjedelmes jelentést, mondhatni, a bűnözők és elkövetett bűncselekményeik „kórképét„.

/folyt.köv./

- 10 -

bb. 8. / „kórkép..... 1. folyt./rj

a háttéréhez tartozik ennek a statisztikának, hogy magyarországon a legutóbbi tíz esztendőben - 1965-1974-ben - az összes ismeretté vált bűncselekményekkel, tehát a büntettekkel és a vétségekkel együtt mért összébűnözés tendenciája - ha kicsiny mértékben is - csökken. ebben az időszakban évi átlagban mintegy 120 000 közbűnös bűncselekményt derítettek fel, ennyi esetben indítottak büntető eljárást. a legterjedelmesebb kategóriában, a vagyon elleni bűnözés területén 1974-ben a megelőző esztendőhöz képest 15,7 százalékkal csökkent a bűncselekmények száma, annak ellenére figyelmeztető adat, hogy 287 esetben követtek el a társadalmi tulajdon ellen 100 000 forintnál nagyobb kárt okozó bűncselekményt.

az összébűnözésen belül - vagyon elleni bűncselekmények után - legnagyobb hányadban /15,7 százalék!/ a közlekedési bűncselekmények fordulnak elő. különösen nagy veszélyt jelentenek a közlekedésben az ittasan történő járművezetések. 1973-hoz képest 0,4 százalékkal nőtt a közlekedési bűncselekmények száma, amíg ahhoz képest sem megnyugtató, hogy 1973-ban több mint 10 százalékos volt a növekedés 1972-höz mérten. az erőszakos és garázda jellegű bűnözés 1974-ben az összébűnözés 11,8 százalékát jelentette. a nemi érkölcs elleni erőszakos bűncselekmények száma csökkent, a rablásoké - sajnos - nőtt, a szándékosan elkövetett súlyos testi sértéseké is.

a/z ismertté vált bűnelkövetők száma az utóbbi tíz évben 1965-ben volt a legmagasabb /90.713/ és 1974-ben a legalacsonyabb /76.308/, a fiatalok bűnelkövetők aránya az ország fiatalok lakosságának számarányához képest tavaly 1,1 százalék volt, azaz csökkent a megelőző esztendőhöz képest. a visszaeső bűnözés tekintetében is némiképp javult a helyzet tavaly; s ehhez hozzá tartozik, hogy a visszaesők és a veszélyes bűnözők /más szóval/ a korábban már jogerősen elítéltek/ száma évek óta csökkenőben van. szakemberek véleménye szerint ebben kétségtelenül közrejátszik e bűnöző kategória szigorúbb elmarasztalása és az olyan új jogintézmény /súlyos szankció/ bevezetése is, mint a szigorított őrizet.

ami a bűnözés területi megoszlását illeti: tavaly a bűncselekmények 62 százalékát a városokban /25,4 százalékát a fővárosban és 36,6 százalékát a 82 vidéki városban/ követték el. világvárosi viszonylatban rendelkezésünkre állnak összehasonlítható adatok, s ebből levonhatók bizonyos következtetések: párizsban 881, amsterdamban 768, hamburgban 685, münchenben 647, bécsben 491, londonban 451, varsóban 206, budapesten 175, stockholmban 144 bűncselekmény jutott 10 000 lakosra az utóbbi öt év átlagában. /mti/

.-.

- 11 -

bb. 9. parókéval is üzletelt a nótórius kölcsönkérő

i/bc/tm/rj hi la

1975. július 28.

szabó gyuláné csányi julianna 48 éves budapesti lakos megismerkedett egy jó anyagi körülmények között élő asszonnyal, akitől 5 000 forintot kért kölcsön, arra hivatkozva, hogy szüleinek a családi házat sürgősen helyre kell hozatnia. az illető megtekintette a szóbanforgó házat, s a kért összeget kölcsönként átadta. szabóné ezután hasonló indokra hivatkozva újabb összegeket csalt ki a benne megbízó asszonytól. az így kapott pénzt nem fizette vissza, s anyagi nehézségeire hivatkozva újabb és újabb határidő-módosítást kért. ugyanakkor hitelezőjét azzal igyekezett megnyugtatni, hogy munkatársai közül többen nagyobb összeggel tartoznak neki, s amint a pénzt megkapja, kifizeti adósságát. egyszersmind fedezetül - azt állítva, hogy sajátja - átadott az asszonynak mintegy 7500 forint értékű aranyékszert, amelyet az ügyben felelősségre vont másik személytől értékesítésre vett át. később a fedezetet egy magnetofonnal is kiegészítette, amelyet ugyancsak eladás céljára kapott.

egy másik asszonyt azzal a mesével szedett rá, hogy ismerősével iparendélyt akarnak kiváltani, s ehhez nagyobb összegre lenne szüksége, a kölcsön fedezetéül szintén mástól értékesítésre átvett aranyékszert adott át. egy másik kölcsönadónak azt ígérte meg, hogy az üzletben majd könnyebb munkában foglalkoztatják. vagy azzal csalt ki nagyobb összeget, hogy ismerőse házat kíván vásárolni, ehhez rövid időre nagyobb összegre van szüksége, amit a gépkocsijának eladásából fog megtéríteni. az illetőtől felvett 35 000 forintból szabóné kisebb összeget törlesztett korábbi tartozásaiból, illetve az átvett aranyékszerek egy részének kifizetésére és saját céljaira használta fel.

az ügy végül a bíróság elé került, ahol több más személyt is felelősségre vontak vám- és deviza-bűncselekményekért, amelyekkel kapcsolatban arany-tárgyak kerültek szabónéhoz. ezenkívül 12 parókat és négy pulóvert vett át az ügy egyik szereplőjétől. tudta, hogy azok a vám megkerülésével kerültek az országba - majd különböző piacokn haszonnal értékesítette azokat.

a központi kerületi bíróság szabó gyulánét kétévi szabadságvesztésre, az ügy más szereplőit pedig rövidebb tartamu, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre, illetve pénzbüntetésre ítélte. ezenkívül elrendelte a lefoglalt aranytárgyak elkobzását, s összesen mintegy 13 000 forint elkobást pótló egyenérték megfizetésére kötelezett öt elítéltet. /mti/

- . -
- 12 -

bb. 10. roland leroy-nak, az fkp kb titkárának interjúja a televízióban

il hgy

1975. július 28.

roland leroy, a francia kommunista párt központi bizottságának titkára, a politikai bizottság tagja, a magyar televízió vasárnap esti „a hét,, című műsorában válaszolt sugár andrás kérdéseire.

utalt a francia kommunista párt, a szocialista párt és a baloldali radikálisok mozgalma között két évvel ezelőtt aláírt közös programra és hangsúlyozta: a kapitalista társadalom válsága tovább mélyült, következményei valamennyi dolgozó réteget érintik. ezzel egyidejűleg fokozódott a néptömegek elégedetlensége és változás utáni vágya is. következőképpen az egység létrehozása jelenleg sokkal inkább lehetséges és szükséges, mint a múltban. a megállapodás stratégiai célkitűzése, amelynek értelmében a francia nép elé tárják egy fejlett demokratikus rendszer perspektíváját, ma is változatlan, ami kitűnik a három párt vezetőségének néhány héttel ezelőtt tartott csucstalálkozásán folytatott megbeszélésekből is.

az fkp kb titkára nyilatkozatában kiemelte a szocialista és a kommunista párt alapvető különbségeit és hangsúlyozta: nincs szó pártok fuziójáról. az egység felé vezető uton minden lépés harcot tétel fel a szociáldemokrata ideológiával szemben - mondotta -, s csak ily módon vált lehetővé a közös program kidolgozása. szólt arról is, hogy az utóbbi időben a kormányzat és a nagyburzsoázia mind gyakrabban szólítja fel a szocialista pártot, hogy térjen vissza korábbi osztályegyüttműködési politikájához. ezekre a javaslatokra a szocialista párt néhány vezetője - françois mitterrand is - hajlott. ugyanakkor a francia kommunista párt kifejtette, hogy a francia népnek mennyire érdekében áll a megállapodás támogatása. megmondja véleményét a szocialista párt vezetőinek magatartásáról, különösen ha az károsan befolyásolja az egység alakulását. az egység kialakítása csak szüntelen politikai küzdelem árán valósítható meg - hangsúlyozta.

/folyt.köv./

- 13 -

g³⁰g

db 10. roland Leroy ....folyt/ny

roland Leroy a portugáliában kialakult feszült helyzettel kapcsolatban kijelentette, hogy az fkp szolidaritást vállal a portugál kommunista párt hárcával. aggodalommal szemlélik mario soaresnek, a portugál szocialista párt vezetőjének magatartását, aki nem egy alkalommal vette magának a bátorságot, hogy beavatkozzék a francia politikai élet problémáiba és állást foglaljon a baloldali egységgel szemben. elmondotta: a francia burzsoá lapok örömezt közlik mario soaresnek a francia baloldali egység ellen irányuló támadásait. az fkp helyesli, hogy a portugál testvérpárt nagy jelentőséget tulajdonít a népi erők, valamint a fegyveres erők mozgalmá közötti egység fenntartásának, mivel ennek döntő jelentősége van, a demokrácia és a portugál forradalom jövője szempontjából. mario soares a portugáliai ellenforradalmi és reakciós erők eszközévé válik - jelentette ki. hangsúlyozta: a francia kommunisták szolidaritása nem jelenti azt, hogy franciaországban is ugyanugy alakulnának az események, mint portugáliában, mivel a politikai feltételek a két országban eltérnek egymástól.

végül r. Leroy arról tájékoztatta a magyar tv nézőit: hogyan ismerkedhetnek meg a francia tv-nézők a szocialista országok és így a magyar népköztársaság realitásaival? ezzel kapcsolatban utalt georges marchais javaslatára, hogy peyrefitte - aki a francia televízióban rágalmazta a szocialista országokat - és aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja a tv-nézők előtt folytasson vitát. peyrefitte azonban később vonakodott, ürügyeket hozott fel, hogy halogassa a közvetítés megszervezését, végül kerekén elutasította a vitában való részvételt, azért, mert fél szembenézni a szocialista országok realitásával. peyrefitte, az udr vezetője nem vállalkozott arra, hogy nyilvánosan szembeállítsa hazugságait egy szocialista ország igazságával - hangsúlyozta roland Leroy, az fkp kb titkára./mti/

-.-

-14-

8.30/ny

g30g

vbb 11. nemzetközi cementipari koordinációs központ alakult-magyarország felelős a minőségellenőrzésfejlesztésének témájáért

i sb/tr/ny ie la

1975 július 28.

a kgst országok nemrégiben kötött cementipari fejlesztési egyezménye alapján megalakult a nemzetközi cementipari koordinációs központ, amelynek alapító okmányát az építésügyi-és városfejlesztési minisztérium megbízásából dr. farkas ödön, a minisztérium műszaki fejlesztési főosztályvezető-helyettese írta alá. a moszkvai cementipari kutató intézetben felállított közös koordinációs központot irányító meghatalmazottak tanácsában dr. talabér józsef, a szilikátipari központi kutató-és tervező intézetnek igazgatója képviseli magyarországot. ^{Levm}

az új koordinációs központ hangolja össze a cementipar átfogó fejlesztése érdekében végzett kutatásokat a kgst országokban. mintegy 30 kutatási témacsoportban irányoztak elő közös munkákat, s lényegében minden második kutatási téma feldolgozásában a magyar kutatók is közreműködnek. ezenkívül a cementminőség korszerű ellenőrzési módszerének témájában magyarországot fogja össze a tagországokban végzett kutatásokat, s a közös munka alapján terjeszt elő javaslatokat a legjobb megoldásra, az új módszerhez szükséges berendezésekre. a téma munkaprogramja máris elkészült, a szilikátipari központi kutató-és tervező intézetben pedig rövidesen létrehozzák azt a koordinációs munkacsoportot, amely a közös cementipari kutatások hazai vizsgálatait irányítja és hangolja össze.

a moszkvai koordinációs központ lehetővé teszi a szellemi és anyagi erők jobb kihasználását, összefogását a kgst országokban. központi feladatként irányozták elő az ugynevezett száraz cementgyártási módszer fejlesztését, valamint más új technológiai és környezetvédelmi eljárások kidolgozását. többek között a szokásos napi 1600 - 2000 tonnás teljesítményünél jóval nagyobb kapacitású cementgyártó gépsorokat terveznek, amelyekkel javítják a termelés gazdaságosságát és csökkentik a fajlagos energiafelhasználást. így hazai terveink szerint a következő öt éves tervidőszakban különként 200 kalóriával csökkentjük a klinkerégetés hőenergia igényét, amelynek eredményeként 1980-ban várhatóan 30.000 - 40.000 tonna olajat takaríthatunk meg./mti/

-.-

8.35/ny

-15-

g30g

bb 12. készletcsökkentés, kooperációs alkatrész-csere a műszeriparban

i sz/gg/ny ie -cz

1975 július 28.

a magyar műszeripari egyesüléshez tartozó tíz gyártó vállalat közös igazgató tanácsülésén újabb intézkedéseket hoztak az anyagkészletek csökkentésére, az egyes üzemekben feleslegessé vált, de még nem selejtezendő gépek, műszerek további hasznosítására és a tagvállalatok közötti kooperáció fokozására.

a műszeripari vállalatoknál is gondot okoz az anyagkészletek növekedése. csökkentésük érdekében ezentúl a vállalatok rendszeresen felméri az elfekvő készleteket és negyedévenként jegyzékbe foglalják. az anyagok könnyebb azonosítását lehetővé teszi, hogy a jegyzékek a kgm nyilvántartási kódszámaival készüljenek. a műszeripari egyesüléstől ezeket az anyagjegyzékeket valamennyi tagvállalat megkapja és egy hónapon belül bejelenthetik igényüket a más vállalatoknál feleslegessé vált készletekre. az egyik helyen feleslegessé vált anyagok hasznosítása az egyesüléshez tartozó másik műszergyárban várhatóan lényeges készletcsökkentést eredményez már az év második felében is. a labor műszeripari művek például már ilyen módon adott át lemezárut az irodagépipari és finommechanikai vállalatnak.

jelentős megtakarítást várnak attól is, hogy az egy-egy üzemben feleslegessé vált termelőeszközöket és műszereket a tagvállalatok először egymásnak ajánlják fel. a vállalat, miután bejelentette az egyesülésnek feleslegessé vált berendezését, még egy negyedévig köteles működtetni azt, hogy az átvevő gyár még üzemelés közben megtekinthesse.

minden vállalatnak takarékossgot jelent az is, ha kis darabszámú alkatrészigényének kielégítésére nem kell költséges szerszámokat készítenie, hanem egy másik gyártól megrendelheti az alkatrészeket. a tíz műszeripari vállalat ezekben a napokban küldi meg egymásnak jövő évi alkatrész-igényét, s ilyen módon kooperációs együttműködéssel biztosítják a folyamatos és gazdaságos alkatrész-ellátást./mti/

-.-

bb 14. új műszerek a környezetvédelemhez - másodpercek alatt kimutatják a ként és a szénhidrogént

vid/ny -cz

1975 július 28

egyre nagyobb szerepet vállal a környezetvédelmi kutatásokban a veszprémi magyar ásványolaj és földgáz kísérleti intézet. elsősorban a veszélyes szennyező anyagok gyors kimutatásával foglalkoznak.

/folyt köv/
8.40/ny

-16-

gkog

bb 14. / új műszerek...folyt/ny

az eddigi laboratóriumi vizsgálatok, hosszú órákat vettek igénybe, s előfordult, hogy csak akkor tudtak intézkedni, amikor a veszélyes vegyi anyagok már kárt tettek a tavak, vízfolyások élővilágában. a máfki szakemberei most olyan műszereket készítettek, amelyek segítségével azonnal kimutatható a szennyvízből a kén vagy a szénhidrogének jelenléte; a karbodett és a szufoldett nevű műszerek kísérleti gyártását megkezdték./mti/

-.-

bb 13. repcemag a feldolgozó berendezésekben - kínálati pozícióban a növényolajipar

i jf/tr/ny ie -cz

1975. július 28.

a növényolajiparban megkezdődött az ideai termés feldolgozása. öt olajgyárban láttak hozzá az elsőként beérett olajosnövény, a repce magjának sajtolásához. a repce betakarítása országszerte befejeződött. annak ellenére, hogy az esős időjárás nem kedvezett a termelőknek, és az aratásnál eléggé nagy volt a veszteség, a mezőgazdasági üzemekkel szerződött mennyiség lényegében még sem módosult. a gazdaságok megfelelő terméshezamokat értek el, s az ipar több mint 600.000 tonna repcemag átvételére készült fel. az ipari alapanyag minőségét jónak tartják.

az egyéb olajos növények, a napraforgó, az olajlen és a szója kedvezően fejlődnek és jó termésátlagokkal biztatnak, de természetesen sok függ még a betakarításig hátralévő hetek időjárásától. a kedvező terméskilátások ismeretében az ipar vezetői arra számítanak, hogy növelni lehet a korszerű táplálkozásnál alapvető fontosságú étolajok gyártását és forgalmazását. 1975-ben palackos étolajból a tavalyinál 1.2 százalékkal többet hoznak forgalomba, ezen belül hét százalékkal növekszik a repceolaj mennyisége. a ráma margarinból mintegy 13 százalékkal fokozzák a termelést, s ezzel lényegében zavartalaná teszik a belkereskedelmi ellátást. az ipar az étolaj és a margarin gyártását olyan színvonalra fejlesztette, hogy valamennyi termékcsoporthoz kínálati pozícióban van, tehát többet tud szállítani, mint a belkereskedelem jelenlegi igénye./mti/

-.-

8.45/ny

-17-

gkr g

bb 15. új tejüzem épül szombathelyen

vid/kz/ny -cz

1975 július 28

új, korszerű tejüzem épül szombathelyen, mintegy 160 millió forintos költséggel. az üzem a tervek szerint napi száz-ezer liter tejet dolgoz fel, s elsősorban a megyeszékhelyet látja el tejjel, kefirrel, joghurttal és vajjal. újdonságként többek között ízesített tejszínkrémeket, habokat, cukrozott, mazsolás, vaniliás termékeket is készít majd.

az új létesítmény kiszáradással épül, s a tervek szerint a jövő év októberében kezdi meg működését. a vállalat szocialista szerződést kötött a szakipari, a belső szerelési munkákat végző vállalatokkal, brigádokkal is. a szerződés alapján a munkákat olyan ütemben végzik, hogy a jövő év júliusában már megkezdhetik az üzem kipróbálását./mti/

.-.-

bb 16. nyiregyháza lesz a szarvasmarhatenyésztés gépesítésének a központja

vid/kz/ny -cz

1975 július 28

az ötödik ötéves tervben tovább szakosítja vállalatát között a mezőgazdasági gépek, berendezések gyártását a mezőgazdasági tröszt. a szarvasmarhatenyésztés összes gépeinek, berendezéseinek gyártására, továbbá a technológiák felszerelésére a nyiregyházi mezőgazdasági gépgyártó és szolgáltató vállalatot kapott megbízást. a vállalat feladatai közé tartozik majd ezenkívül a már meglévő berendezések további tökéletesítése, a telepek műszaki fejlesztése, újabb munkafolyamatok gépesítésének a megoldása. ez a vállalat az elmúlt években már nagy tapasztalatokat szerzett a szarvasmarha telepek berendezéseinek elkészítésében, felszerelésében.

a vállalatnál máris megtették az előkészületeket a gyártmányok átvételére, a gyártás megkezdésére. az átvételeket úgy hajtják végre, hogy egyetlen gép, berendezés termelésében se következzen be kiesés. az előzetes program szerint a gyártmányok átvétele olyan ütemben történik meg, hogy a szarvasmarhatenyésztéssel kapcsolatos gépesítési, műszaki fejlesztési igények nagyrészt már a jövő évtől kezdve a nyiregyházi mezőgazdasági gépgyártó és szolgáltató vállalat elégitse ki./mti/

.-.-
-18-

8.55/ny

gsg

bb. 17. műhelycsarnok mezőlakon és keszthelyen - újabb telephelyeket létesít a veszprémi bakony művek

vid il cz

1975. július 28.

újabb telephelyekkel bővíti az idén és a következő esztendőben vidéki üzemhálózatát a veszprémi bakony művek. dudar, várpalota, tapolca, devecser és kerta után most mezőlakon kezdtek meg a mezőgazdasági vállalat épületében a korszerű üzemrész kialakítását, amelyben a hazai járműprogramhoz gyártanak majd alkatrészeket. már tervezik az új keszthelyi üzem is, amelyet a jövő év végére adnak át rendeltetésének. a tervek szerint a következő esztendőben a növekvő igények kielégítésében elsősorban a vidéki üzemekre számít a veszprémi bakony művek. itt nagyobb a lehetőség ugyanis a létszámbővítésre, mint veszprémben. a következő években várhatóan a jelenlegi üzemenkénti 100-200 főről 500-600-ra növeli a telephelyek dolgozóinak számát./mti/

.-.-

bb. 18. csökkentették a megrendeléseket, harmincmillió forint értékkel kevesebb hengerelt árut használnak fel - szigorubb anyaggazdálkodás a szénbányákban

vid il hgy

1975. július 28.

szigorubb anyaggazdálkodást vezettek be a magyar szénbányászati tröszt föld alatti és külszíni üzeméinél. a hazai bányákban 30-40 000 féle alkatrésszel és segédanyaggal dolgoznak, s felhasználásuk értéke eléri az évi négy milliárd forintot. ebből egymilliárd forintot értéket importból szerez be az iparág.

a nagy értékű anyagok körültekintőbb, takarékosabb felhasználására a tröszt valamennyi vállalatánál intézkedési tervet dolgoztak ki, s ezek végrehajtása elkezdődött. minden bányában gondosan megszervezték a már leművelt munkahelyekből visszanyert és még használható anyagok újbóli alkalmazását. elsősorban arra törekednek, hogy a korábbinál több biztosító vasgyűrűt „raboljanak”, vissza. tapasztalt vajúrókból alakított mentőcsapatok dolgoznak a bányákban, s a tervek szerint ebben az évben 30 000 tonna biztosító szerkezetet rabolnak ki és építenek be újra a föld alatti munkahelyekbe. a kimentett gyűrűket javítás nélkül, vagy újra hengerelés után hasznosítják ismét a bányákban.
/folyt.köv./

- 19 -

gsg

bb. 18./csökkentették .... folyt./il

a magyar szénbányászati tröszt kezdeményezésére nemrégiben revízió alá vették, újra egyeztették a vállalatok ez évi anyagigénylését. miután több helyen indokolatlan és túlzott megrendeléseket tapasztalatak, csökkentették az igényeket egyes anyagfélésegekből. az év elején 23 600 tonna rud- és idomacélt rendeltek az üzemek, de az újbóli felmérés, egyeztetés után 20 200 tonnára csökkentették ezt a mennyiséget. a különbség értéke eléri a 18 millió forintot.

eredetileg 1000 kilométerben jelölték be a bányavállalatok az éves kábelszükségletüket, végül 660 kilométerre mérsékeltek. hengerelt áruból 30 millió forinttal csökkentették az év eleji igényeket. gumiszalagból 60 000 négyzetméterrel mérsékeltek éves megrendelésüket a vállalatok. természetesen az üzemek olyan mértékben módosították anyagmegrendeléseiket, hogy a zavartalan, biztonságos termeléshez elegendő mennyiség álljon rendelkezésükre és indokolt tartalékkal is rendelkezzenek.

az ország minden szénmedencéjében nagymennyiségű olyan vas- és fémhulladék keletkezik, ami nélkülözhetetlen alapanyaga a kohászatnak. e hulladékok szervezettebb, gondosabb gyűjtésére és tárolására is intézkedéseket vezettek be. a bányák vezetőit anyagilag is felelőssé tették az anyaggazdálkodást szigorító, a hulladékok gyűjtését szabályozó rendeletek betartásáért. több szénmedencében ugynevezett vasvágó brigádokat alakítottak. ezek a brigádok feldarabolják a vashulladékot olyan méretre, ami a kohóba történő adagolást elősegíti és jobban megfelel a technológiai követelményeknek. a bányavállalatok pénzjutalomban részesítik azokat a kollektívákat, akik rendszeresen segítik a még értékesíthető vashulladékok gyűjtését./mti/

--

bb 19. halálos közlekedési balesetek

zsu/ny hgy

1975 július 28

kerecsend és szihalom között pinczés sándor 27 éves villanyszerelő, mezőnyárádi lakos személygépkocsijával, szabálytalan kanyarodás közben nekiütközött egy motorkerékpárnak. a motorkerékpár utasa, hajós katalin, 20 éves főiskolai hallgató, egri lakos a baleset következtében olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a motorkerékpár vezetőjét, garabás istván 22 éves kőműves, egri lakost életveszélyes állapotban szállították kórházba. az eljárás folyamatban van.

/folyt köv/
9.45/ny

-20-

10²⁰g

:bb 19. / halálos .....folyt/ny

salgótarján és karancsalja között orosz józsef, 30 éves gépjárművezető, litkei lakos motorkerékpárját nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, egy utkanyarban egy fának ütközött, és a helyszínen meghalt.

devecser és pusztamiske között gál lászló 21 éves szakács, a vonyarcvashegyi lakos személygépkocsiját nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, áttért a menetirány szerinti bal oldalra és a vele szemben szabályosan közlekedő személygépkocsinak, majd a következő utkanyarban utszéli fának ütközött. a baleset következtében gál lászló életveszélyes sérülést szenvedett, utasai közül biró lászló 18 éves felszolgáló, devecseri lakos a helyszínen meghalt, lengyel béla 18 éves segédmunkás ajkai lakos és még egy utas könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat folyamatban van.

zala megyében, galambok községben bogdán józsef, 30 éves segédmunkás, helyi lakos segédmotoros kerékpárjával figyelmetlen vezetés közben, nekiütközött az uttest jobb oldalán álló, szabályosan kivilágított tehergépkocsinak. a baleset következtében bogdán józsef olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt./mti/

--

bb 20. vízbe fulladtak

zsu/ny hgy

1975 július 28

zebegény térségében egy négyszemélyes, tulterhelt kenu -amelyben hatan ültek - a vontatóhajó hullámainál felborult, és a benne tartózkodók közül kovács ferenc, 17 éves villanyszerelő bajnai lakos a vízbe fulladt. a felelősség megállapítására vizsgálat indult.

a dombóvár melletti kiskondai halastóban fürdés közben a vízbe fulladt vincze istván, 21 éves gépjárművezető helyi lakos.

veszprém megyében balatonvilágos térségében a balatonon felborult egy motorcsónak, és a mentésben segédkező totik józsef, 46 éves villanyszerelő, budapesti lakos a vízbe fulladt./mti/

--

9.55/ny

-21-

10²⁰g

bb 21. nemzetközi főiskolai építőtábor nyiregyházán

vid/ny ká

1975 július 28

nemzetközi főiskolai nyári építőtábor nyílt hétfőn a nyiregyházi bessenyei györgy tanárképző főiskolán. az intézet kiszervezte a szabócsmegyei állami építőipari vállalat közösen szervezte meg az első évfolyamos főiskolai hallgatók részére a nyári építőtábort azzal a céllal, hogy a fiatalok munkájukban ismerkedjenek egymással, a munka utáni szünetekben pedig az iskoláikat, az ifjúsági szervezet tevékenységével. tavaly még csak a főiskola hallgatói vettek részt az építőtáborban, ez évben már szovjet, lengyel, illetve ndk-beli fiatalok is bekapcsolódtak a munkába. a fiatalok egy csoportja hétfőn a nyiregyháza jósaváros építkezésén, egy-egy csoport a nyiregyházi vörös csillag termelőszövetkezetben és a nyiregyháza-sóstóhegyi borkombinátban kezdte meg a munkát. a fiatalok a főiskola kollégiumában kapnak teljes ellátást, a kiszervezet pedig gondoskodik a munka utáni programokról./mti/

--

bb 22. szedik a dohányt hazánk legnagyobb dohánytermelő vidékén

vid/ny ká

1975 július 28

hazánk legnagyobb dohánytermelő vidékén, a nyiregyházi dohányfermentáló körzetében megkezdtek az idei termés betakarítását. a virgína-fajta szedése már általános, s a vállalat mesterséges szárítóba több mint nyolcezer, a termelőüzemek szárítóba mintegy hétezer mázsa zöldlevelet szállítottak be a gazdaságok. a vállalat körzetében csaknem háromezer hektáron termelik ezt a fajtát, amelynek kedvezett a sok napfény és csapadék, s így a hektáronkénti termés zöld állapotban a 70-75 mázsát is eléri. a sok csapadék azonban növelte a peronoszpóraveszélyt, nehezítette a védekezést, s ez több helyen minőségi romlást okozott. az egyéb fajták hétezer hektárt foglalnak el, s ezeken a dohányültetvényeken leszedték az aljaleveleket. az egyéb fajtákból is jó a termés./mti/

--

11.00/ny

-22-

11.00/ny

bb 23. az ndk kulturális életének negyedszázada

zsu/ny zs hgy

1975 július 28

a pataki és a törekvés művelődési központ rendezésében nagyszabású fotódokumentációs kiállítás nyílt hétfőn, az ndk kulturális életének negyedszázada. a kiállítást szeptember 1-ig tekinthetik meg az érdeklődők kőbányán, a Füzér utca 13. szám alatti pataki istván művelődési központban./mti/

negyedszázadáról --

bb 26. budapestre érkezett james callaghan angol külügyminiszter

t bc/zsu/ny hi

1975 július 28

puja frigyés külügyminiszter meghívására hétfőn hivatalos látogatásra magyarországra érkezett james callaghan, nagy-británia és észak-írország egyesült királyság külügyminisztere.

fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent puja frigyés, nagy jános külügyminiszter-helyettes, dr. házi vencel, a magyar népköztársaság londoni nagykövete. jelen volt a fogadtatásnál john wilson budapesti angol nagykövet./mti/

--

bb 24. időjárásjelentés

t/ny hgy

1975 július 28

a meteorológiai intézet jelenti 1975 július 28-án 12 órakor

mérséklődő szél

a szovjetunió európa területének nyugati, délnyugati részén felhős, hűvös, több helyen esős az időjárás. délnyugat-európa, olaszország és a balkán-félsziget fölött magas nyomású légköri képződmény húzódik. az említett területeken általában kevés a felhő, és a reggeli óráktól eltekintve száraz az idő. a kárpát-medencét északnyugati áramlással érkező hűvös levegő töltötte ki.

/folyt köv/
12.45/ny

-23-

13.15/ny

bb 24. időjárás...folyt/ny

vasárnap a maximumhőmérséklet 4-7 fokkal elmaradt az évszaknak megfelelő átlagtól. a következő 36 órában a kárpát-medence időjárása még lényegesen nem változik, a nappali felmelegedés kisé erősödik.

hazánkban vasárnap kevés volt a felhő, 10-13 órán át sütött a nap. az északkeleti megyék egy-két helyén jelentéktelen mennyiségű futózápor keletkezett. a legmagasabb nappali hőmérséklet északon 19-22, máshol 23-25 fok között alakult. ma hajnalra 10- fokig hűlt le a levegő. délelőtti általában erősen felhős idő volt. egy-két helyen kisebb eső esett. a hőmérséklet 11 órakor 17-23 fok között alakult.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 17.5 fok volt, 4.7 fokkal alacsonyabb, mint a 100 éves átlag.

budapesten ma 12 órakor a hőmérséklet 18 fok, - a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 20 fok volt.

várható időjárás kedd estig: változóan felhős idő, néhány helyen futó esővel. az élénk, helyenként erős északnyugati szél csak lassan mérséklődik. az évszakhoz képest hűvös marad az idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 11-16, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 21-26 fok között.

távolabbi kilátások péntek reggelig: változékony, szeles, hűvös idő. több ízben kisebb esővel.

legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 11-16 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet 22-26 fok között. jelentős mennyiségű / legalább 5 mm / csapadék az ország területének 30 százalékán várható

a duna vizállása budapestnél 530 cm. /mti/

bb 25. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke július 28-án 13 óráig

se/ny hgy

1975 július 28

1. egyetemi felvételik
2. sportolási lehetőségek
3. a sárospataki várnegyed története
4. magyarország népeinek története
5. a vidéki népfrentbizottságok tevékenysége

/folyt köv/
12.50ny

-24-

1319g

bb 25. / a belföldi ...folyt/ny

6. kriminálstatisztikusok
7. áruház pécsett
8. a legfőbb ügyészség jelentése
9. parókával üzletelt
10. leroy interju
11. nemzetközi cementipari koordinációs központ
12. készletcsökkentés a műszeriparban
13. repcemag feldolgozás
14. új műszerek a környezetvédelemhez
15. új tejüzem szombathelyen
16. szarvasmarhatenyésztés gépesítése
17. műhelycsarnok mezőlakon
18. anyaggazdálkodás a szénbányászatban
19. balesetek
20. vízbefulladtak
21. nemzetközi építőtábor nyiregyházán
22. szedik a dohányt
23. ndk kiállítás
24. időjárás
25. hirjegyzék/mti/

--

bb 27 befejeződött a balatoni nyári egyetem

vid/kz/ny hgy

1975 július 28

veszprémben hétfőn véget ért a balatoni nyári egyetem. a tucatnyi európai országból érkezett vendégsereget hétfőn bucsuztatták a tit megyei szervezetének és a nyári egyetem igazgatóságának képviselői.

a kéthetes program során az érdekes és hasznos előadásokat tartalmazó, élményt nyújtó kirándulásokkal kapcsolták össze. a nyári egyetem szervezői, irányítói éltek azzal a lehetőséggel is, amelyet a balaton-vidék kulturális programja kínált. a hallgatók csoportosan vettek részt a hangversenyeken, a képzőművészeti és muzeumi kiállításokon, valamint egyéb szórakoztató rendezvényeken.

a hallgatók többsége azzal bucsuzott, hogy jövőre, vagy a következő években ismét visszatér./mti/

12.55/ny

--
-25-

1320g

bb 28. évi ötmillió hanglemez - új hanglemezgyár épül dorogon
vid/kz/ny hgy 1975 július 28

megkezdtek a gépek, berendezések szerelését a dorogon épülő új hanglemezgyárban.

a magyar lemezek iránt belföldön és külföldön olyan nagy az érdeklődés, hogy a jelenlegi kapacitással már nem tudják kielégíteni az igényeket. a termelés fokozására a magyar hanglemezgyártó vállalat dorogon megvásárolt egy régi, használaton kívüli épületet. ennek átalakításával és új üzemszervezéssel megkezdnek be a termelésre. ez lesz tulajdonképpen az első komplett hazai hanglemezgyár. a hanglemezgyártó vállalat ugyanis nem gyárt hanglemezeket, csupán felvételeket készít és forgalmaz. a hiányzó láncszem - a galvanizálás-préselés, csomagolás - a villamoszigetelő és műanyaggyárban történik. a borítókat kézzel ragasztják, a matricák egy részét kapacitáshiány miatt kénytelenek svédországban csináltatni. a dorogi új gyárban teljes technológiai rendszerben történik majd a lemezgyártás: a galvánosítás, a préselés és a csomagolás is.

az új beruházás értéke több mint százmillió forint. a tervek, házilag, készültek, a kivitelező a dorogi szénbányák szolgáltató üze. a gépek egy részét svédországból vásárolták. a tervek szerint a jövő év elején megkezdik a próbatermelést az új gyárban. 1976-ban 3 millió, később pedig évenként 5 millió hanglemez készítenek./mti/

--

bb 29. veszedelmes növényi kártevő borsodban

vid/kz/ny hgy 1975 július 28

rendkívül ritka, de annál veszélyesebb növényi kártevőt fedeztek fel az ország északi részén a borsod megyei növényvédő állomás szakemberei. a „ muska molynak „ nevezett másfél-két centiméteres hernyó gócszerű jelentkezését tapasztalták a megye területén több mint harminc mezőgazdasági üzemb. a kártevő, akár a sáska, mindent elpusztít, nemcsak a kulturnövényeket, hanem a gyomokat is. a cigándi termelőszövetkezetben például a napraforgót „ falta fel „, a hejő-menti állami gazdaságban „ lehámozta „, a görögdinnye zöld héját, a hidasnémeti termelőszövetkezetben pedig előbb a gyomokat „ irtotta ki „, azután pedig a cukorrépát támadta meg.

a szakemberek megállapítása szerint emberemlékezet óta nem pusztított ez a fajta kártevő a borsodi szántóföldeken. most, hogy feltűnt, erőteljes védekezésbe kezdtek elszaporodásának és tovaterjedésének megakadályozására. az eddigi felmérések szerint ugyanis összesen mintegy 1500 hektáron pusztította el a növényzetet./mti/

13.00/ny

--
-26-

13²⁵ g

bb 30. már több mint egymillió utast szállítottak a balatoni hajók és kompok

vid/kz/ny hgy 1975 július 28

változatlanul nagy a vendégforgalom a balaton partján. a tavon közlekedő vízijárművek az utóbbi két hétben átlagosan 30-40 ezer utast szállítottak naponta. hétvégeken még ennél is többen veszik igénybe a személyhajókat és kompokat. legutóbb pénteken-szombaton és vasárnap több mint 120 ezren közlekedtek a két part között. vasárnap a személyhajók 35 ezer embert, a kompok 5900 gépjárművet és tizenhétezer utast szállítottak a két part között. a nagy forgalomra jellemző, hogy a három komp vasárnap 124 fordulót tett meg, illetve kétszáznegyven utat bonyolított le. ez volt az idei nyár első komp-rekordja. a balatoni vízijárművek eddig - ebben az évben - több mint egymillió utast szállítottak, ezenkívül a kompokon több mint kétszázezer gépjármű is átkelt egyik partról a másikra a vízijárművön./mti/

--

bb 31. benkő imre fotóművész kiállítása

vid/kz/ny hgy 1975 július 28

már hagyományos, hogy évről évre esztergomban rendezik meg a népművelési intézet országos fotótáborát, ahol neves szakemberek tartanak előadásokat. esztergom pompás környezete, művészettörténeti, építészeti emlékei, de nem kevésbé a duna-kanyar, rengeteg témát ad a résztvevők szakmai fejlődéséhez. a tábor alkalmából a petőfi művelődési központban hétfőn nyitották meg benkő imre fotóművész kiállítását./mti/

--

bb 32. szunyogirtás körmenden

vid/kz/ny hgy 1975 július 28

a csapadékos időjárás, valamint a rába többszörös kiöntése miatt rendkívüli módon elszaporodtak a szunyogok körmenden. nemcsak a vízpartok közelében, hanem ezektől távol is sok kellemetlenséget okoznak. a járási székhely tanácsa ezért elrendelte az ellenük való védekezést. ennek megfelelően a rába mindkét oldalán a partokon, a várkertben, a sportpálya környékén, s a a horvátnádaljai községrészben, a volt pinka-mederben végeztek permekezést a szunyogok ellen a vas megyei növényvédő állomás szakmunkásai./mti/

13.15/ny

--
-27-

13⁵⁰ g

bb 33. kertbarátok országos tanácskozása

vid/kz/ny hgy

1975 július 28

a kertbarátok hazafias népfront keretében működő országos szövetsége rendezésében 2 napos országos tanácskozás kezdődött hétfőn gyulán. egyidejűleg megnyílt a városban a virágbarátok termékiállítás is. a tanácskozáson az ország minden részéről érkezett szakemberek többek között azt vitatják meg, milyen szerepe van a kertbarátközösségnek a lakóhely és a természeti környezet védelmében és szépítésében. a tanácskozáson résztvettek: Hegedüs László, a hazafias népfront országos tanácsának titkára is. /mti/

--

bb 34. ötvenezer látogató az otthon, 75 kiállításon

vid/kz/ny hgy

1975 július 28

az idei szegedi ünnepi hetek ^{egyik} legjelentősebb rendezvényét, az otthon, 75 kiállítást vasárnap esti zárásáig mintegy 50.000 hazai és külföldi látogató kereste fel. a bemutatón 120 magyar és jugoszláv cég vonultatta fel elsősorban a dolgozó nők otthoni munkáját megkönnyítő, részben új típusú lakásberendezési- és konyha felszerelési eszközeit. a vállalatok szakemberei sok tapasztalatot gyűjtöttek további tennivalóikat illetően is, hiszen a hazafias népfront nőbizottság kerekasztal-konferencia sorozatot rendezett. ezeken mintegy 600 háziasszony értékelte a látottakat. az 59 jugoszláv vállalat részvétele elősegítette, hogy a közönség alaposan megismerje a határmenti áruforgalomba bekapcsolható cikkek csakem egész körét. hazai és jugoszláv cégek kooperációs tárgyalásokat is kezdeményeztek a kiállítás alkalmából. /mti/

--

bb 35. bolgár, lengyel és ndk-beli diákok egrri építőtáborban

vid/kz/ny hgy

1975 július 28

váltás volt hétfőn az egrri nemzetközi ifjúsági építőtáborban. ezúttal bolgár, lengyel és ndk-beli fiatalok érkeztek a történelmi városba. a külföldi diákok - az egrri ho si minh tanárképző főiskola tanulóinak vendégeként és velük együtt - három héten át részt vesznek eger új, északi városrészének építkezéseiben: a fiúk rendezik a lakóépületek környékét, a lányok pedig az átadás előtt álló lakások csinosításában segítkeznek.

a külföldi fiataloknak szabad idejükben is gazdag programjuk lesz. hangversenyeken, muzeumlátogatásokon vesznek részt, ismerkednek eger és környéke nevezetességeivel, klubdálutánokon találkoznak a heves megyei fiatalokkal. a testvéri országok fiataljai - az egrri diákok vendégeként - a háromhetes munka után egyhetes országjáró körúton vesznek részt. /mti/

13.25/ny

-28-

13⁵⁰g

bb. 36. befejeződtek a magyar-olasz szakszervezeti tárgyalások

sl/gk/il hgy

1975. július 28.

a szakszervezetek országos tanácsának meghívására július 21-28. között hivatalos látogatáson hazánkban tartózkodott az olasz általános munkásszövetség /cgil/, az olasz dolgozók szakszervezeti szövetsége /cisl/ - és az olasz munkásszövetség /uil/ közös küldöttsége.

a cgil-cisl-uil szövetségét aldo bonaccini, a cgil országos titkára, g. b. cavazzuti, a cisl országos titkára, g. feriolio, az uil nemzetközi osztályának helyettes vezetője, g. vegelli, a rosignamo-i solvay-gyár tanácsának tagja és c. folliero, a peron-i gyár tanácsának tagja, a római filziat igazgatósági bizottsági tagja képviselte.

a cgil-cisl-uil szövetségi küldöttségét gál lászló és timer józsef, a szot titkárai tájékoztatták a magyar szakszervezetek tevékenységéről, a mozgalom előtt álló feladatokról, a magyar szakszervezetek 23. kongresszusának előkészületeiről. a két szakszervezet képviselői véleményt cseréltek a kétoldali kapcsolatokról, a nemzetközi szakszervezeti mozgalom néhány időszerű kérdéséről.

a küldöttség látogatást tett különböző szintű szakszervezeti szerveknél is.

az őszinte és baráti légkörben lezajlott találkozók hozzásegítették az olasz testvérszervek képviselőit a különböző szintű magyar szakszervezeti szervek munkájának megismeréséhez, tapasztalatok szerzéséhez.

a két ország szakszervezetei között most létrejött találkozó a magyar szakszervezetek és az olasz -cgil-cisl-uil hármas szövetség közötti hivatalos kapcsolatok felvételét eredményezte.

a két szakszervezet, amely különböző gazdasági és társadalmi berendezkedés közepette dolgozik és tevékenységét eltérő módon fejti ki, elhatározta a folyamatos információcserét, az együttműködés formáinak bővítését, meghatározott témákban delegációk cseréjét.

a cgil-cisl-uil szövetségi küldöttsége elfogadta a meghívást a magyar szakszervezetek: soron következő kongresszusára. a magyar szakszervezetek eleget tesznek az olasz szövetség 1976. évre szóló meghívásának. /folyt.köv./

- 29 -

13.30/il

14⁰⁰g

bb. 36./befejeződtek .... folyt./il

a magyar szakszervezetek és a magyar szervezett dolgozók érdeklődéssel figyelik az olasz szakszervezeti mozgalomnak a dolgozók érdekében kifejtett erőfeszítéseit és szolidárisak harcaikban.

x x x

17.00 órától használható fel!

a cgil-cisl-uil szövetségi küldöttsége hétfő délután elutazott budapestről. a ferihegyi repülőtéren timmer józsef, a szot titkára bucsuztatta a delegációt./mti/

-. -

bb. 38. új szakközépiskolák és kollégiumok épülnek szolnok megyében

vid kz/il hgy

1975. július 28.

új szakközépiskolák, diákotthonok kivitelezésén dolgoznak az építők szolnok megyében. a megyeszékhelyen a belső szerelési munkákat végzik a vízügyi szakközépiskolán. a nyolctantermes, kollégiummal és tornateremmel ellátott tanintézet részlegesen augusztus végére készül el, szeptemberben megkezdődhet a tanítás. tető alá került és megkezdődött a belső szerelés a korszerű kereskedelmi szakközépiskolában is. ez a létesítmény azonban csak az év végére készül el.

turkevén a közlekedési szakközépiskola diákjai részére százhuszon-négy személyes kollégium épül jó ütemben. a mezőturi dózsa györgy gimnázium és mezőgazdasági gépész szakközépiskola mellett kilencven személyes kollégium készül. az eredeti szerződés szerint az otthonnak december 31-re kellene elkészülni, az építők azonban vállalták, hogy két hónappal lerövidítik a határidőt. az állami építőipar munkásai mellett értékes segítséget nyújtanak a diákotthon építéséhez a helyi szövetkezetek építőrészlegei is./mt/

-. -

- 30 -

13.35/il

14¹⁰g

bb. 37. szovjet pedagógus küldöttség látogatása a fáklya-klubban

be zs/il hgy

1975. július 28.

viktor berezin, a szovjetunió oktatásügyi és tudományos dolgozó szakszervezetének titkára vezetésével 200 szovjet pedagógus látogatott hétfőn a budapesti pedagógusok fáklya klubjába. a vendégeknek dr. voksán józsef, a pedagógusok szakszervezetének főtitkára adott tájékoztatást a magyar oktatási rendszerről és a szakszervezeti tevékenységről./mti/

-. -

bb. 39. rendőrségi hírek

tr/il hgy

1975. július 28.

bács-kiskun megyében helvéciai lakásukon id. gyarmati lászló 48 éves segédmunkás ittas állapotban összeveszett fiaival. a vita verekedéssé fajult, majd az apa késsel nyakon szurta fiát, gyarmati józsef 19 éves alkalmi munkást, aki a helyszínen meghalt. ifj. gyarmati lászló 23 éves portás el akarta venni a kést apjától, miközben őt is megszurta, könnyű sérülést szenvedett. a megyei rendőrfőkapitányság őrizetbevétel mellett indított eljárást id. gyarmati lászló ellen.

szeged és algyő között fogas zoltán 35 éves kovács, szegedi lakos személygépkocsiját nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, és halálra gázolta a kivilágítatlan kerékpárjával vele azonos irányba haladó shell józsef 51 éves hidór, szegedi lakost. a vizsgálat folyamatban van./mti/

-. -

bb. 42. sárospatakra „költözött”, a tokaj-hegyaljai nyári egyetem

vid kz/il hgy

1975. július 28.

hétfőn „félidejéhez”, érkezett a tokaj-hegyaljai szőlészeti és borászati nyári egyetem. a hat országból érkezett vendégek, közte francia, osztrák és olasz borászati szakemberek az első hetet miskolcon töltötték, s innen keresték fel a világhírű tokaj-hegyaljai borvidéket, ismerkedtek annak szőlőtermesztésével, borkezelésével.

/folyt.köv./
13.45il

- 31 -

14¹⁵g

bb. 42./sáropatakra ..../folyt/il

a nyári egyetem hallgatóinak székhelye a második héten sáropatakon lesz, ahová hétfőn „költöztek át”, a vendégeket a város vezetői köszöntötték, majd pedig arról kaptak tájékoztatást: milyen szerepet tölt be az iskoláiról is nevezetes település, a rákócziak egykori birtok-központja, a világhírű borvidék társadalmi fejlődésében, művelődésében és gazdálkodásában.

a szakmai előadások során a hallgatók tájékozódnak a tokaj-hegyaljai állami gazdasági borkombinát munkájáról. a helyszínen tanulmányozzák a nagyüzemi szőlőtermesztést, a különböző borok kezelését, feldolgozását, palackozását, értékesítését. ellátogatnak a festői szépségű zempléni hegyvidék természeti értékekben és történelmi nevezetességekben gazdag tájaira. felkeresik többek között a hóházai porcelángyárat és megtekintik telkibányán a középkori nemesfémháztartás emlékeit./mti/

--

bb. 43. egymást segítik az aratásban a zalai tsz-ek

vid kz/il hgy

1975. július 28.

zala megyében a zalakomári, a füzvölgyi, valamint a gutorföldi termelőszövetkezet végzett először az idei aratással, rajtuk kívül azonban további nyolc gazdaságban, a megye termelőszövetkezeteinek egynegyedében közvetlenül a befejezés előtt áll az aratás. a nagy munkával végzett mezőgazdasági üzemek, köztük a keszthelyi agrártudományi egyetem baki tangazdaságának gépei azonban nem vonulnak pihenőbe. a korábban létrejött megállapodások szerint segítik az időjárás miatt elmaradt gazdaságokat az aratásban. a baki tangazdaság kombájnosai a hahóti, a zalaszentbalázi és bocföldi tsz tábláira mennek aratni, míg a muraszemenyei tsz gépei a csesztregi termelőszövetkezetben segítenek. a kalászosoknak körülbelül egynegyede még a határban, s ennek jelentős része a szó szoros értelmében a földön van. a többszöri vihar és hatalmas esőzés ugyanis a földre teperte a gabonákat. ennek a betakarításához nyújtanak most segítséget azok a gazdaságok, amelyek már végeztek a nagy nyári munkával./mti/

--

- 32 -

14²⁵g

bb 40. helyreállították a 800 éves mánfai műemléktemplomot

vid/kz/ny hgy

1975 július 28

mánfán megújult baranya egyik legszebb, legrégebbi románkori műemléktemploma. a régészeti feltárás és a levéltári adatok szerint a xi-xii.században épült. a domboldalhoz simuló, eredetileg egyhajós templomot a középkorban több alkalommal bővítették. ennek során készült a dongaboltozattal fedett szögletes szentély, később pedig a gótikus jegyeket viselő kapubejárat és három támpillér. az épület viszonylag épségben vészelte át a török időket. a múlt század elején végzett felújításkor kapta a karzati részét és a faoltárt. utoljára a harmincas években restaurálták, de akkor a régészeti kutatás nem terjedt ki az egész épületre.

a dűlombu hársak szomszédságában álló templomot most az országos műemléki felügyelőség állíttatta helyre. az egyszerűségében is gyönyörű templom restaurálásánál arra törekedtek, hogy az épületrészek közül minél többet őrizzenek meg eredeti szépségükben. a felújítás során új födémgerendákat helyeztek el, kicserélték a cserepeket, újravakolták a homlokzatot. a déli bejárat barokk-kapujából kibontották az eredeti román és gótikus elemeket. a templom belseje is újjászületett. a gesztenyefából készült karzatot műanyaglakk itatással konzerválták. a szentélyben a régi faoltár helyett újat állítottak fel.

a helyreállított mánfai templom felügyeletéről komló város tanácsa gondoskodik, s arról is, hogy az ide látogató turisták megtekinthessék az értékes műemléket. a tanács művelődési osztálya kamarahangversenyeket rendez majd az épület előterében./mti/

--

bb 41. seregélycsapatok a balaton-felvidéken

vid/kz/ny hgy

1975. július 28

édesedik a csabagyöngye a balaton-felvidéki szőlőskertekben, és ezzel együtt szinte menetrendszerűen megjelentek a seregélycsapatok. nagy rajok tüntek fel a partvidék felett. a seregély-veszély ellen szervezeten védekeznek a termelők: kereplőkkel, kolompokkal, karikásostorral és vadászfegyverekkel riasztják a madarakat. /mti/

--

13.45/ny

-33-

14³⁰g

bb 44. az ezredik vagon zöldrú heves megyéből

vidk/ny hgy

1975 július 28

az 1000. vagon zöldrút adta piacra hétfőn a heves megyei közös kereskedelmi vállalata, a szövmék. az országnak ebben a nagyon fontos zöldségtermelő körzetében a héten már csucsdejéhez érkezett a zöldségzés, és ezekben a napokban lényegesen több árut szállítanak piacra a hevesi földekről, mint a korábbi évek bármelyikében. rohamosan érik a dinnye is. ebből a közkedvelt hevesi csemegéből most már naponta 40-50 vagonnal szállítanak a hazai és a külföldi piacokra. a paradicsomnak is érkezett a dömpingje.

Termelőszövetkezetek

a heves megyei szövmék elsősorban a helyi, valamint az országos ellátást biztosítja. naponta tömegesen küld árut többek között a fővárosba, a balaton-partra, a borsodi és a nógrádi iparvidékre. az ország ellátása mellett azonban több európai országba is naponta indít zöldség- és dinnyeszállítmányt.

mint a szövmék vezetői az mti munkatársának elmondották, az idén különösen sok nehézség elé állította a termelőszövetkezeteket az időjárás. a termés végül is kedvezően alakult. a dinnye, a paradicsom és a zöldpaprika az idén mintegy három héttel korábban érett be a szántóföldeken, mint a korábbi években, ezért júliusban már szokatlanul élénk volt a piaci forgalom. dinnyéből ezekben a napokban lényegesen többet hoznak forgalomba, mint az elmúlt év hasonló időszakában. paradicsomból is jobb a termés a tavalyinál.

az idej jobb termés egyrészt a termőterületek növekedésének eredménye, de kevesen befolyásolja a zöldségtermelést a növényvédelem korszerűsödése is. a hevesi kertészeteket valóságos légiflotta védi a kártevőktől. /mti/

-. -

bb 45. halálra ítélték az éjjeliőr gyilkosát

vid/kz/ny hgy

1975 július 28

emberölés miatt került a vádlottak padjára horváth kálmán 35 éves tatabányai segédmunkás, aki az utóbbi két évtizedben több időt töltött a börtönben, mint szabadon. legutóbb - tizenegyedik alkalommal - a múlt év szeptemberében ítélték el többszörösen visszaesőként elkövetett lopásért 2 évi fegyházra. /folyt köv/

-34

14.00/ny

14³⁰g

bb 45. halálra ítélték...folyt/ny

még ez az ítélete nem emelkedett jogerőre, amikor megölte egyik idős munkatársát, a vele közös munkahelyen, a komárom megyei állami építőipari vállalat egyik tatabányai építkezésén dolgozó bereczki jánost, aki előző nap vette fel fizetését. a vádlott látta, amint a vidéken lakó éjjeliőr zsebre tette fizetését, és elhatározta, hogy mindenáron megszerzi azt. a feleségétől különélő horváthnak azért volt a pénzre szükséges, hogy alkalmi nőismerősével napok óta folytatott esti, éjszakai szórakozásaihoz újabb ételt, italt vásároljon. egész nap az éjjeliőr körül lődörgött, majd a kedvező alkalmat kivárva, a fekvő idős férfit fejével többször olyan erővel fejbeverte, hogy az azonnal meghalt. zsebeit kiforgatva, elvette 1160 forintját. a holttestet gondosan eltakarta, a helyiség ajtaját rázárta, majd a kulcsot eldobta. tettének elkövetése után vígan szórakozott, táncolt, ivott.

az esztergomi megyei bíróság horváth kálmánt nyereségvágyból elkövetett emberölés büntette miatt halálbüntetésre és teljes vagyonelkobzásra íelte. súlyosbító körülményként vette figyelembe, hogy a vádlott huzamosabb időn át konok bűnöző életmódot folytatott, a rabolt pénzt ~~felalótlan~~ szórakozásainak fedezésére szerezte meg, és idős munkatársát orvul, védekezésre képtelen állapotban támadta meg.

a vádlott és védője enyhítésért fellebbezett. /mti/

-. -

bb 46. megkezdődött az őzbakvadászat az alföldön

vid/kz/ny hgy

1975 július 28

elérkezett az „őzhívás”, ideje, megkezdődött az őzbakvadászat az alföldön. bács- kiskun megyében, ahol az utóbbi időben elszaporodott az őzállomány, bőven akad zsákmány. a ravasz meghuzása előtt azonban elbirálják a vadat, s csak a golyóérett, vagy a selejt állatokat terítik le. az idényben több mint félezer bak kilövésére van lehetőség ebben a megyében. /mti/

-. -

14.05/ny

-35-

14³⁵g

obb 47. a közétkeztetést vizsgálta a tolna megyei népi ellenőrzési bizottság

vid/kz/ny hgy

1975 július 28

a tolna megyei népi ellenőrök megvizsgálták, hogy az üzemi és a gyermekélelmezésben, valamint a különböző vendéglátó egységekben milyen arányú a biológiailag értékesebb nyersanyag-alapu ételek választéka. a korszerű, egészséges táplálkozás elősegítése szerepel-e és milyen sullyal a vállalatok üzletpolitikai céljai közt, s hogyan hat a korszerű választék kialakítására a jelenlegi ár-és ösztönzőrendszer?

a testület hétfői ülésén e vizsgálat tapasztalatait összegezve rámutattak, hogy a kívánatosnál kedvezőtlenebb körülmények közt és lassabb ütemű az egészséges táplálkozásra vonatkozó kormányhatározat végrehajtása tolna megyében. csaknem 1500 iskolás és óvodás étkeztetésének vizsgálata során például kiderült az, hogy a gyerekeknek az étrendjén három hónap alatt nem volt hal, mirelit készítmény, gyümölcsle, szörp, virsli, gépsonka, sajt stb. a tejtermékekből a konyhán csak a turót és a tejjölt ismerik. ezzel szemben követendő példaként méltatták a hőgyészi óvodáskorúak nevelőotthonának étrendjét. az ott gondozott nyolcvan gyerek naponta két és félszer annyi tejet, ötször annyi sajtot kétszer annyi tojást és gyümölcsöt, háromszor annyi zöldséget evett, mint a többi intézményben étkező társaik.

a legtöbb helyen azonban kevés a törekvés, a gondoskodás és a szakértelem a változatosságra, a bőséges reggelire és a mérsékelt kalóriájú vacsorákra, egyáltalán a zsír és szénhidrát mérséklésre és a biológiailag értékesebb élelmiszer-alapanyagok kínálatának növelésére. elsősorban a középiskolások ételkínálata korszerűtlen, választékszegény - ami néhány esetben az élelmezésvezetők szakmai hozzá nem értéséről is árulkodik.

a vizsgált üzemi étkezdékben is a zsíros, fűszeres, husos ételek domináltak. a megye vendéglőiben a korszerű táplálkozás feltételei az étlap szerinti választékban adóttak, ellenben a kötelező kétféle menüben és az előfeizetési étkeztetésben nyomát is alig találták az élettanilag korszerű táplálkozási alapanyagok felhasználásának. a vizsgált egységek menüválasztékát sem találták kielégítőnek.

a tolna megyei népi ellenőrzési bizottság mindezzel kapcsolatban több javaslatot tett országos és megyei szerveknek. egyebek közt, a kereskedelmi vendéglátásban olyan anyagi ösztönző és árrendszer kidolgozását tartja célszerűnek, amely a korszerűbb étel-alapanyagok felhasználását helyezné előtérbe. indítványozza a gyermekélelmezés egységesebb megyei szakmai irányítását, illetve felügyeletét. is./mti/

14.30/ny

--
-36-

14⁴⁰g

szerkesztőségek figyelmébe!

vasárnapi bb. 11. /kirándulóforgalom-annabál/ című anyagunk 5. bekezdésének 7. sorában a szöveg:

...a két udvarhölgy, a 17 éves balatonfüredi

zolván kornélia ....
/mti/

--

bb 48, a következő években is hasznosítják a kongresszusi munkaverseny tapasztalatait

vid.-kz gi hgy

1975. július 28.

az orosz lányi szénbányáknál már hagyomány, hogy a párt-, a szakszervezet- és a kisz vezető testületei a vállalati vezetőkkel közösen megvizsgálják a munkaverseny helyzetét. /hasonló tanácskozást rendeznek minden évben a szocialista brigádvezetőkkel is./ a hétfőn sorra került tanácskozásnak különös jelentőséget adott, hogy a kongresszusi és a felszabadulási munkaverseny eddigi tapasztalatai alapján az év végéig hátralévő tennivalókat szabták meg, a iv. ötéves terv sikeres teljesítése érdekében. előzetesen több üzem számos dolgozójának a véleményét kérték ki.

a tanácskozáson egyértelműen leszögezték, hogy az eddigi eredmények jelentősen hozzájárultak a fejlődésnek. többek között a 212 brigád közül 201 érdemelte ki a szocialista brigádcím valamelyik fokozatát. a versenyszellem az utóbbi hónapokban sem csökkent. ezt elősegítette az is, hogy a brigádvezetők általában ismerik az évközben váratlanul adódó feladatokat. a középvezetők aktívabban vesznek részt a mozgalomban. a versenynek is nagy szerepe van abban, hogy a kiemelt anyagoknál éves szinten vállalt 2 millió forintos megtakarítással szemben már fél év alatt csaknem 3 millió forintot takarítottak meg.

ugyanakkor a tanácskozáson megállapították, hogy néhány területen nem érték el a kívánalmakat. így például nem sikerült folyamatosan biztosítani a szocialista brigádok vállalásaihoz - főként a társadalmi munka és kulturális területen - a feltételeket. az üzemek vezetői nem mindig és nem mindenütt foglalkoztak rendszeresen a brigádokkal. az előzetes közvéleménykutatásnál sok kritika hangzott el a mozgalom demokratizálásával kapcsolatban. így például annak ellenére, hogy a versenyben résztvevők erkölcsi, anyagi elismeréséről általában elégedetten nyilatkoztak a megkérdezettek, több beleszólást igényelnek saját munkájuk elbírálásába. ezt az üzemi és vállalati versenybizottságokban való képviselőlet útján látják biztosítottak. hasonlóképpen szóvá tették, hogy a szocialista brigádvezetőket jobban vonják be a brigádtagokat érintő bérezési, jutalmazási, kitüntetési és egyéb kérdések elbírálásába.

/folyt. köv./
15,30/gi

- 37 -

16³⁰

bb 48. /a következő .... 1. folyt./gi

a tanácskozáson a tapasztalatok alapján többek között elhatározták, hogy az éves verseny mellett tovább folytatják a rövidebb szakaszok értékelésének és jutalmazásának jól bevált rendszerét. jobban bevonják a mozgalom feladatainak megszabásába, eredményeinek elbírálásába a brigádvezetőket, a kongresszusi és a felszabadulási verseny legjobb tapasztalatait a következő években is hasznosítják. /mti/

--

bb.49. james callaghan megkoszoruzta magyar hősök emlékművét

z/bc/zsu/zs/a/hgy

1975. július 28.

james callaghan angol külügyminiszter hétfőn, a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét.

a koszoruzásnál jelen volt nagy jános külügyminiszterhelyettes, kelemen lajos a fővárosi tanács elnökhelyettese, dr.házi vences, a magyar népköztársaság londoni nagykövete, farkas mihály ezredes, a budapesti helyőrség parancsnoka./mti/

--

bb.50. ezen a héten már kapható vörösszilva és megvaváló őszi-barack

i/ke/gk/ie/a/hgy

1975. július 28.

a rendkívül változó, kedvezőtlen időjárás ellenére a zöldség-gyümölcs-és burgonyaellátás a fővárosban zavartalan. hetente 90 vagon burgonya érkezik, ez a mennyiség fedezi a vásárlók igényeit. a most már legelterjedtebb fajta, a holland desiree 4 forintért, a német astilla 2.80 ért forintért kapható. a nyári vörösszilva 20 vagon kerül hetente forgalomba, s ez elegendő is.

megkezdődött a lecsószezon. három héttel korábban az előző évinél. tavaly július 28-án 8 forintért árulták a lecsópaprikát, a paradicsomot 7.60-ért, idén pedig 4 forintért kapható mind a kettő. a következő napokban is bőséges kínálat áll a vásárlók rendelkezésére.

15.30/a

- 38 -

/folyt.köv./

16/0

bb.50./ ezen a héten....folyt./-a

a többi zöldségféléből szintén kielégítő az ellátás, bár bizonyos visszaesés a tavalyi évhez képest érzékelhető, amit ugyan csak a rossz időjárás indokol. fejes káposztából az előző hetekben kevés érkezett, a napokban viszont már javult a felhozatal, s így az ára is csökkent. salátának való uborkából hetek óta bőséges a kínálat, az elmúlt évben ilyenkor 4.40-ért adták kilóját, most 2.50 -ért. nagy választékban kaphatók a különböző leveszöldségek. bőséges az ellátás főzőtökből - kilója 2.40 - valamint zöldbabból, amelynek kilója 7 forint.

a barackosokat igen erősen sújtotta a vihar és a jégeső, hatása az árumennyiség csökkenésében és a tavalyinál tíz százalékkal magasabb árakban mutatkozik meg. az őszibarack ennek ellenére a gyümölcsforgalomban az első helyen áll, viszont a lefutóban lévő sárgabarackból már csak a rózsafajta kapható, és ez a tavalyi 7.40 forint helyett 10.60-ba kerül. a magvaváló őszibarack a napokban jelenik meg a boltokban.

tavaly augusztus 8-án érkezett az első komolyabb szállítmány görögdinnyéből. az idén három héttel korábban kezdték árusítani, kilóját 4.50-ért. a sárgadinnye 4-60 -ért kapható. továbbra is megfelelőnek ígérkezik az ellátás dinnyéből, így az árak csökkenésére is számítani lehet.

nyári asztali almából növekszik a felhozatal, körtéből viszont még mindig nincs elegendő. a nyári ringlőszilva mellett néhány helyen már kapni korai vörös szilvát is. /mti/

--

bb.52. magyar-kubai találkozó solymáron

vid/gö/gné/kz/a/hgy

1975. július 28.

a kubai köztársaság nemzeti ünnepe - a nemzeti felkelés kezdetének 22.évfordulója - alkalmából, hétfőn solymáron magyar-kubai baráti találkozót rendeztek, amelyen megjelent armando sanchez, a kubai köztársaság budapesti nagykövetségének kulturális attaséja. a vendégeket kovács béláné, a nagyközségi tanács elnöke fogadta, majd a budai téglaiipari vállalat solymári cserépgyárába látogattak. a korszerű üzem megtekintése után baráti találkozót rendeztek, amelyen megemlékeztek a forradalom első győzelmének, a moncada laktanya ostromának jelentőségéről, s méltatták a testvéri népek, a szocialista társadalom alapjainak lerakásában, gazdasági, kulturális életének fejlesztésében elért eredményeit./mti/

15.55/a

--
- 39 -

16/0

bb.51. 200 éve született brunszvik teréz - a hazafias népfront országos nőbizottságának ülése martonvásáron

vid/kz/a/hgy

1975. július 28.

a hazafias népfront országos tanácsa mellett működő nőbizottság hétfőn martonvásáron, az mta mezőgazdasági kutatóintézet székházában kihelyezett ülést tartott. nagy jánosné, a hazafias népfront országos tanácsának alelnöke, a nőbizottság vezetője nyitotta meg az ülést, majd dr. marosi miklósné, az országos nőbizottság tagja emlékezett brunszvik terézre, az óvodai gondolat és a gyermekpedagógia magyarországi elindítójának életére, munkásságára, születésének 200. évfordulója alkalmából. ezután papp lászló, a hazafias népfront fejér megyei elnökségének tagja ismerette fejér, komárom, és nógrád megye óvodai helyzetéről készített felmérés tapasztalatait.

a hazafias népfront országos nőbizottsága megállapította, hogy az idén befejeződő iv. ötéves terv időszakában jelentősen fejlődött a gyermekintézmények hálózata, a költségvetési, tanácsai fejlesztést hathatósan segítette a megyékben, településeken kibontakozott, széleskörű társadalmi összefogás. országos viszonylatban a tervekben szereplő 39 ezer helyett 80 ezer hellyel bővül az óvodák befogadóképessége, és az óvodákban járó gyermekek száma négy év alatt 213 ezerről 315 ezerre emelkedett, javult a gyermekeintézmények felszereltsége is. ezzel az óvodába járó gyermekek aránykorosztályukban országosan 54 százalékról csaknem 72 százalékra növekedett. az óvodák azonban a jelentős társadalmi, vállalati támogatás ellenére sem tudják kielégíteni az igényeket, a gyermekintézmények általában túlszűfoltak, nagy gondot jelent az óvónők túlterheltsége, a szakképzett óvónők hiánya, az óvodai személyzet fluktuációja is.

a bizottság megtárgyalta az óvodák, a bölcsődék és a játszótérek további fejlesztésével kapcsolatos népfront-feladatokat is. többen hangsúlyozták, hogy az óvónők és gondozónők a jelenleginél nagyobb erkölcsi és anyagi elismerést érdemelnének, javítani kell az óvodák felszereltségét, eszközellátottságát, és az új játszótérek, tornaudvarok építését valamennyi társadalmi szervezetnek is szorgalmaznia kell. számos hozzászóló az óvónőképzés fogyatékoságaira, az óvodai étkeztetés, valamint orvosi felügyelet elégtelenségére hívta fel a figyelmet. /folyt.köv./

16.05/a

- 40 -

bb.51./200 éve.....folyt./-a

a tanácskozás résztvevői javaslatokat fogadtak el a gyermekintézmények további fejlesztésének meggyorsítására, amelyeket megküldenek az érintett megyei tanácsoknak és országos hatáskörű felügyeleti szerveknek. befejezésül a hazafias népfront országos nőbizottságának tagjai meglátogatták a martonvásári brunszvik teréz óvodát./mti/

--

bb 53. ifjumunkás és védnökségi napok kazincbarcikán

vid.-kz gi hgy

1975. július 28.

hétfőn kazincbarcikán megkezdődtek a borsod megyei ifjumunkás és védnökségi napok. az egy hétig tartó találkozón részt vesznek a borsodi nagyüzemek, közte a borsodi vegyi kombinát, a diósgyőri lenin kohászati művek, a borsodi szénbányák szocialista brigádjainak ifjumunkásai, a négy ipari város - miskolc, kazincbarcika, leninváros és ózd - kisz-fiataljai, továbbá a tiszai vegyi kombinát olefinműve, valamint a miskolci huskombinát és több más létesítmény építése fölött védnökséget vállalt kisz szervezeteknek képviselői együttesen mintegy kétezren.

a megnyitón török lászló, a kisz borsod megyei bizottságának első titkára bejelentette, hogy a jövőben minden évben megrendezik a megyei ifjumunkás napokat. ezzel lehetőséget akarnak adni arra, hogy a különböző területen dolgozó fiatalok megismerjék egymás munkáját, megvitassák problémáikat, elterjesszék jó módszereiket, tapasztalataikat.

a megnyitó alkalmával kiállításon mutatták be a kazincbarcikai egressy béni művelődési központban az „alkotó ifjuság,, pályázatra beküldött legjobb borsod megyei alkotásokat.

az ifjumunkás és védnökségi napok során megtartják az ifjusági brigádvezetők tanácskozását, megvitatják a védnökségi vállalkások teljesítésének eddigi tapasztalatait. /mti/

--

16.10/gi

-41-

16 25

16 15

bb 54. ifju népművészek táborozása domboriban

vid.-kz gi hgy

1975. július 28.

az ifju népművészek országos módszertani továbbképző táborozása hétfőn kezdődött meg a tolna megyei kisz bizottság dombori telepén. az egy hétig tartó táborozáson hazánk tájairól hatvan szövő, himző, tojásfestő, fazákas, keramikus, bődíszművész és fafaragó ifju népművész vesz részt. a táborban készült munkákat kiállításán mutatják be. /mti/

--

bb 55. kitüntetések

/gk gi ie hgy

1975. július 28.

az elnöki tanács nyugállományba vonulások alkalmából érdemes és eredményes munkásságuk elismerésül lakatos dezsőnek, az élelmiszeripari ügyvitelszervezési és gépi adatfeldolgozó vállalat igazgatójának, és temesi ignácnak, a konzervipari szállítási készítő és szolgáltató vállalat igazgatójának a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetéseket hétfőn dr. soós gábor mezőgazdasági és élelmezésügyi államtitkár adta át. /mti/

--

bb 56. magyar-angol külügyminiszteri tárgyalás

t bc/zsu gi zs hgy

1975. július 28.

hétfőn a külügyminisztériumban puja frigyos külügyminiszter és james callaghan angol külügyminiszter tárgyalást folytatott.

magyar részről a tárgyaláson részt vett nagy jános külügyminiszterhelyettes, dr. házi vencel, a magyar népköztársaság londoni nagykövete, dr. randé jenő és nagy lászló, a külügyminisztérium főosztályvezetői. brit részről a tárgyalásokon jelen volt john wilson, budapesti nagykövet, b. g. cartledge, a külügyminisztérium főosztályvezetője. t. mc. nally, a külügyminiszter politikai tanácsadója, t. mcaffrey, a külügyminisztérium főosztályvezetője. a két ország kapcsolatairól és időszerű nemzetközi kérdésekről folytattak eszmecsereket. /mti/

--

16,20/gi

- 42 -

1630
P

bb 57. kádár jános fogadta józef tejchmát

t bc/gg gi zs -cz

1975. július 28.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára hétfőn a központi bizottság székházában fogadta józef tejchmát, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagját, miniszterelnök-helyettest, kulturális és művészetügyi minisztert.

a szívélyes baráti találkozón jelen volt aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. kornidesz mihály, a központi bizottság tudományos, közoktatási és kulturális osztályának vezetője, valamint stefan jedrychowski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb 58. norvég szakszervezeti küldöttség érkezett

t sb/gk gi ie -cz

1975. július 28.

az építők szakszervezete elnökségének meghívására hazánkba érkezett a norvég építők szakszervezetének delegációja. a küldöttséget rasmus solend, az iparági szakszervezet elnöke vezeti. a vendégek egy hétig tanulmányozzák a magyar testvérszakszervezet munkáját. /mti/

--

bb.59. elhunyt földes pál

zs/a/-cz

1975. július 28.

mély fájdalommal jelentjük, hogy a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő, harcosa, földes pál elvtárs 1975 július 26-án életének 75. évében rövid szenvedés után elhunyt.

/folyt.köv./

16.55/a

-43-

18⁰⁰
P

bb.59./ elhunyt.....folyt./-a

egész életutját a kommunista harcoság, az állhatatosság, a munkásmozgalom iránti tenniakarás jellemezte. temetése augusztus 1-én 14 órakor lesz a kerepesi temető központi fedett ravatalozójában. harcostársai és baráti 13.30 -tól vehetnek végső búcsút földes pál elvtársától.

mszmp budapesti bizottsága

magyar partizán szövetség

x x x

Földes Pál a századforduló évében Mátészalkán született. az 1918-as magyar polgári demokratikus forradalom idején szülővárosában a szociáldemokrata párt helyi szervezetét szervezte, mely rövid idő alatt kommunista szervezetté alakult át. a proletárdiktatúra győzelme után a magyar tanácsköztársaság idején megyei politikai megbízott volt.

a tanácsköztársaság megdöntése után Csehszlovákiába emigrált és Brnóban textilfőiskolai mérnöki oklevelet szerzett. Lengyelországban és Ausztriában is a textil munkások között végezte politikai tevékenységét. 1926-ban Bécsben a KMP vezetőségének tagja volt, és több alkalommal Magyarországra küldték. 1929-ben a párt vezetésének megbízása alapján a Csepeli posztógyár műszaki vezetője lett, ami nagy lehetőséget adott a kommunista párt technikai apparátusának további konspirációs munkájához.

1930 szeptember 1-1 tüntetés egyik szervezője és részvevője amiért a Horthy-rendőrség tízévi börtönbüntetésre ítélte. kiszabadulása után a Szovjetunióba ment, és egy évvel e később a második világháború kitörésekor katonai megbízott a Szovjet hadseregben. résztvesz a fasiszták elleni harcban, Moszkva védelmében, a Brianszki partizánok központi parancsnokságának munkájában. parancsnoka a Pinski-mocsarak partizán egységének. a harcokban szerzett tapasztalatait felhasználta a magyar hadifoglyok felvilágosításában, nevelésében, s az egyik antifasiszta iskola vezetője volt.

Magyarországon 1946-tól a textiliparban több fontos beosztásban tevékenykedett. gazdasági munkája mellett a magyar népköztársaság londoni nagykövetségénél is szolgált hazáját.

/folyt.köv./

17.05/a

- 44 -

1805

bb.59./ elhunyt.....2.folyt./-a

pártmunkáját, politikai tevékenységét mindvégig folytatta. több kerületi pártbizottság tagja. az 1956-os ellenforradalom idején a magyar partizán szövetség fegyveres törzsnökének parancsnoka.

politikai tevékenységéért a Szovjet kormány négy, és a magyar kormány 6 alkalommal részesítette magas kitüntetésben. megkapta a Kossuth-díjat is. /mti/

-. -

bb.60. dán ifjúsági kórus vendégzserepel baranyában

vid/fm/a/-cz

1975. július 28.

a magyar-dán kulturális csereprogram keretében - a pécsi nagy Lajos gimnázium vendégeként - dán ifjúsági együttes látogatott hazánkba. a Korinth városbeli Brahetrolleborg énekkar a Mecsek-aljai diákkórus múlt évi dániai látogatását viszonyozza mostani vendégzsereplésével. a negyven tagú együttes hétfőn megtekintette Pécs nevezetességeit, majd a pécsi rádió stúdiójában felvétel készült az énekkarral. este a doktor Sándor művelődési házban nyilvános koncerten mutatkoztak be a dán fiatalok a Mecsek-aljai közönségnek. műsorukon főleg dán népdalfeldolgozások, valamint dán és magyar kórusművek szerepeltek. a Korinthi énekkar tagjai a következő napokban Baranyával és a Balatonnal ismerkednek, majd Csütörtökön Szigetváron lépnek fel. a Várbeli II. szülemán szultán dzsámijában a vendégek és a vendéglátók: Brahetrolleborg kórus és a nagy Lajos gimnázium leánykara közös hangversenyt ad. /mti/

-. -

bb.61. fogadás

gg/zs/a/-cz

1975. július 28.

Peru nemzeti ünnepe alkalmából Felipe Solari, a perui köztársaság budapesti nagykövete hétfőn fogadást adott. a fogadáson megjelent dr. Biró József külkereskedelmi miniszter, Garai Róbert külügyminiszterhelyettes, valamint politikai és társadalmi életünk sok ismert képviselője. /mti/

-. -

17.10/a

- 45 -

210

bb.62. a szegedi gázüzem első terméke: napi száznyolcvanezer kiló propán-butángáz - felére csökkentik a próbaüzemelés idejét

vid/fm/a/hgy

1975. július 28.

uj szakaszához érkezett a többmilliárdos beruházással megvalósuló szegedi földgázprogram: a gázok felszínre hozása, tisztítása és továbbítása mellett most a feldolgozás is megkezdődött. erre a célra a magyar-szovjet kooperációban mintegy 900 millió forintos költséggel új üzem épült. ennek feladata, hogy a szegedi medence földgázából - mielőtt az országos távvezeték hálózatba bocsátják - leválassa a propánt, butánt, izobutánt, izopentánt, s egyéb szénhidrogénszármazékokat, amelyek az energiaellátás, valamint az olajfeldolgozó ipar, a vegyipar, a műanyagipar fontos alapanyagai.

az új üzem a kormány által meghirdetett, gyorsított ütemű beruházási programban szerepel. a szovjet és a magyar munkások, szakemberek az építkezés időtartamát is számottevően lerövidítették, most pedig azon fáradoznak, hogy a próbaüzemelés idejét is jelentősen - megpedig a tervezett hat hónapról három hónapra - csökkentsék. részben ennek a feltételét is a korábbi jó munkával alapozták meg, hiszen bizonyos forgó, mozgó berendezéseket még az építkezés idején kipróbálták. most következik a nagy, szabadtéri, üzem hét leválasztó tornyának és egyéb berendezésének működés, termelés közbeni alapos ellenőrzése. a tornyok közül a legnagyobb 120 tonnás, és 64 méteres, vagyis szeged legmagasabb üzemi objektuma. az ellenőrzés rendkívüli gondosságot igényel, hiszen a berendezésekben uralkodó nyomás 2-től 64 atmoszféráig terjed, a feldolgozásra kerülő szénhidrogének hőfoka pedig mínusz 23 celsius fokról a földgázfűtéses csőkemencékben 260 fokra emelkedik. alapos szaktudást igényel a jó részt automatizált termelést irányító, csaknem száz ugynevezett műszerkör működésének kipróbálása is. ezek a műszerek, automatikák teszik lehetővé, hogy a nagy üzem termelésének irányítását műszakonként mindössze hat jólképzett szakember elláthassa.

/folyt.köv./

17.35/a

- 46 -

1815

bb.62/ a szegedi.....folyt./-a

jelentős eredmény, hogy a közeljövőben naponta átlagosan 180 000 kiló propán-butángáz kerül ki az üzemből: rövidesen ezzel fűtenek a délalföldi háztartások jelentős részében. a próba-termelés befejezése után - szeptembertől kezdve - évente tíz millió háztartási palack megtöltéséhez elegendő, vagyis 100 000 tonna propán-butánt, 22 000 tonna izopentánt, 115 000 tonna stabilgazolint ad az üzem a népgazdaságnak. a propán-bután jórészt a modern helybeli palackozó üzemben töltik, s onnan küldik a háztartásoknak. az izopentán fontos vegyipari alapanyag, amelyet tőkés országokból importálunk; a szegedi termelés az ország szükségletének körülbelül egyötödét fedezi majd. a stabilgazolin lényegében benzint, a kőolajfinomítók alakítják át megfelelő oktánszámú üzemanyaggá, s vasúti tartálykocsikban szállítják majd továbbfeldolgozásra./mti/

--

bb.63. két vagon vashulladék - a dorogi bányászfiatalok sikeres startja

vid/fm/a/-cz

1975. július 28.

a kisz központi bizottságának felhívására a dorogi szénmedence fiataljai példászerűen megszervezték a vashulladékok gyűjtését. a szénbányák vezetői eredetileg úgy tervezték, hogy ebben az évben 1600 tonna hulladékot adnak át a kohászati közös anyagellátó vállalatnak, de a fiatalok vállalásai alapján megemelték a tervet, s 2 000 tonna vashulladék átadását ígérik.

a bányászfiatalok brigádokat alakítottak, s vasárnaponként, szabad szombatokon bejárják üzemük területét és felkutatják a vashulladékokat. felkeresik az olyan helyeket is, ahová eddig nem jutott el a szervezett vállalati gyűjtés. ilyenek például a már bezárt, elhagyott bányák környeke. külön dicséret illeti a dorogi fiatalokat azért, hogy a vasakat minőségük szerint méretre szabják és készítik elő szállításra. a munka darabolás előnyösebb a kohászatnak és többet is fizetnek érte a gyűjtőknek. a követésre méltó szervezés hatása, hogy a dorogi fiatalok a kisz kb felhívására jól startoltak: július eleje óta már két vagonnyi vashulladékot gyűjtöttek össze. a vasgyűjtés jövedelméből ebben a negyedévben 33 000 forintot kapnak a szénmedence kiszesei./mti/

17.45/a

- 47 -

1820

bb.64. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától
18.00 óráig

a/-cz

1975. július 28.

26. callaghan érkezése
27. balatoni nyári egyetem
28. új hanglemezgyár
29. növényi kártevők
30. egymillió utas
31. fotóművész kiállítás
32. szunyogirtás
33. kertbarátok tanácskozása
34. ötvenezer látogató
35. egri építőtábor
36. magyar-olasz szakszervezeti tárgyalások
37. szovjet pedagógus küldöttség
38. új szakközépiskolák
39. rendőrségi hírek
40. műemléktemplom
41. seregély-csapatok
42. tokaji nyári egyetem
43. aratás zalában
44. az ezredik vagon zöldáru
45. halálra ítélték
46. őzbak vadászat
47. a közétkeztetés vizsgálata tolnában
48. a kongresszusi munkaverseny
49. callaghan megkoszorúzta a magyar hősök emlékművét
50. vörösszilva
51. brunszvik emlékünnepe
52. magyar-kubai találkozó
53. védnökségi napok kazincbarcán
54. ifjú népművészek
55. kitüntetések
56. magyar-angol külügyminiszteri tárgyalások
57. kádár jános fogadta jozef tejchmát
58. norvég szakszervezeti küldöttség
59. elhunyt földes pál
60. dán kórus
61. fogadás
62. a szegedi gázüzem első terméke
63. két vagon hullakékvás dorogról
64. hírjegyzék

17.50/a

-.-
- 48 -

18²⁵

bb.65. magyar-iraki kulturális munkatervet irtak alá

zs/a/-cz

1975. július 28.

hétfőn a kulturális kapcsolatok intézetében buzás ferenc főosztályvezető és dr.fawzi mohammed sami, az iraki felsőoktatási és kutatásügyi minisztérium főigazgatója aláírta a magyar-iraki kulturális egyezmény végrehajtására vonatkozó, 1977 végéig érvényes munkatervet. a munkaterv folyamatosan biztosítja magyar és iraki fiatalok kölcsönös képzését különböző felsőoktatási és tudományos intézetekben, külön hangsúlyt fektetve magyar ösztöndíjasok arab nyelvi képzésére. előirányozza az archeológiai együttműködést, magyar szakembereknek iraki ásatásokon történő részvételét, oktatási és kulturális delegációk cseréjét, valamint kölcsönösen kiállítások rendezését és művészeti együtteseik vendégszereplését.

az aláíráson résztvett demeter sándor, a kki elnökhelyettese és abdullah ismail al-bustani az iraki köztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

-.-

felhasználható: 20.00 órától!

bb.66. bodonyi anikó zongoraestje

vid/a/kz/-cz

1975. július 28.

bodonyi anikó zongoraestje szerepelt a győri nyár hétfői programján. a liszt ferenc zeneiskolában lezajlott koncert-műsorán bach-, beethoven, chopin, bartók és liszt művek szerepeltek. /mti/

-.-

18.40/a

- 49 -

18¹⁵

felhasználható: 20.00 órától!

bb.67. orgonahangverseny szegeden

vid/kz/a/-cz

1975. július 28.

a szegedi ünnepi hetek programsorozatában hétfőn nyilvános orgonahangversenyt rendeztek a szegedi fogadalmi templomban. a dóm különleges hangszerét ella istván szólaltatta meg. műsorán mendelssohn, schumann, liszt és reger művei szerepeltek. /mti/

--

felhasználható: 20.30 órától

bb.68. a győri filharmónikusok hangversenye veszprémben

vid/kz/a/-cz

1975. július 28.

veszprémben hétfő este,, magyar est,, címmel hangversenyt adott a győri filharmónikus zenekar és schiff andrás zongoraművész. a kóródy andrás vezényletével megtartott koncerten - amelyen nagyszámu külföldi érdeklődő is résztvett - liszt, bartók és kodály műveket adtak elő. /mti/

--

felhasználható: 21.00 órától!

bb.69. montenegrói táncgyűttes balatonföldváron

vid/kz/a/-cz

1975. július 28.

a somogy megyei bm táncgyűttes jugoszláviai vendégszereplését viszonzó montenegrói njegos népi táncgyűttes somogyi turnéja során hétfőn este a siótour balatonföldvári üdülőhelyi klubjában lépett színpadra és aratott sikert. /mti/

18.45/a

--
- 50 -

1810

bb.70. időjárásjelentés

gg/a//c

1975. július 28.

a meteorológiai intézet jelenti július 28-án hétfőn 19 órakor:

mérséklődő szél

várható időjárás kedd estig: változóan felhős idő, néhány helyen futóesővel. az élénk, helyenként erős északnyugati szél csak lassan mérséklődik. az évszakhoz képest hűvös marad az idő.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 25-26 fok között. /mti/

--

bb.71. halálos közlekedési balesetek

i/ms/gg/a/-cz

1975. július 28.

aitner józsef 36 éves budapesti üvegtechnikus személygépkocsijával a xiii. kerület váci ut és frangepán utca kereszteződésében, kijelölt gyalogátkelőhelyen ütötte el személygépkocsijával békési márton 79 éves budapesti nyugdíjast, aki sérülésébe a kórházban belehalt. a rendőri vizsgálat eddig adatai szerint a balesetet az okozta, hogy aitner nem adta meg az elsőbbséget. a baleset körülményeinek tisztázására tovább folytatják a vizsgálatot.

figyelmetlenül lépett a hév sínekre fónagy béláné 82 éves nyugdíjas a xvi. kerületben a széchenyi utca és a korvin utca kereszteződésében. egy hév-szerelvény halálra gázolta.

ugyancsak a xvi. kerületben a széchenyi utca 21. számú ház előtt egy személygépkocsi elütötte nagy jános 77 éves portást, aki sérülésébe belehalt. a rendőrség vizsgálatot folytat a körülmények tisztázására és a felelősség megállapítására.

a pestlőrinci máv állomáson egy mozgásban lévő személyvonatra akart felugrani balics ferenc 47 éves hódoscsépányi segédmunkás. elhibázta az ugrást és a kerekek alá esett, amelyek halálra gázolták. /mti/

--

20.15/a

- 51 -

2020

bb.73. a dunába fulladt egy kisfiu

i/ms/gg/a/-cz

1975. július 28.

a parthoz kikötött mentőcsónakba lépett ifju vizsi györgy 11 éves tanuló óbudán, az árpádhid közelében. a csónak megbil-
lent, a szerencsétlen kisfiu a dunába esett és megfulladt./mti/
--

bb 73. puja frigyos vacsorát adott james callaghan tiszteletére

t bc/gg gi -cz

1975. július 28.

puja frigyos külügyminiszter hétfőn vacsorát adott james callaghan angol külügyminiszter tiszteletére a gellért szálló-
ban.

a vacsorán részt vett dr. biró józsef külkereskedelmi minisz-
ter, keserü jánosné könnyüipari miniszter, dr. berecz jános, az
mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője, marjai
józsef külügyminisztériumi államtitkár, nagy jános külügyminisz-
terhelyettes. jelen voltak a vacsorán az angol külügyminiszter
kiséretének tagjai is.

a szívélyes hangulatu vacsorán puja frigyos és james callag-
han pohárköszöntőt mondott. /mti/

bb 74. a belföldi szerkesztőség-híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

/gi -cz

1975. július 28.

- 65. magyar-iraki kulturális munkaterv
- 66. bodonyi anikó zongoraestje
- 67. orgonahangverseny szegeden
- 68. a győri filharmónikusok hangversenye veszprémben
- 69. montenegrói táncegyüttes balatonföldváron
- 70. időjárásjelenés
- 71. halálos közlekedési balesetek
- 72. dunába fulladt egy kisfiu
- 73. puja frigyos vacsorát adott james callaghan tiszteletére
- 74. hírjegyzék

- v é g e -

21,40/gi

- 52 -

készült az mti belföldi szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztette: koncz antal

21,43/gi

Belföldi hírek

bb 1. napirenden: a közművelődési szakemberek képzése

i szö/zsu gi zs -cz

1975. július 29.

a központi bizottság 1974. márciusi határozata a közművelődés
személyi kérdéseit is elemezte, illetve a káderképzéssel kapcsola-
tos tennivalók lényegét is meghatározta. az oktatási és a kulturá-
lis minisztérium a határozat megvalósítása érdekében intézkedése-
ket tett, amelyekről tájékoztatták szöke sándort, az mti munkatár-
sát.

a legtömegesebb és az iskolarendszerű képzésben eddig hagyomá-
nyokkal nem rendelkező képzési formával, a középfoku szakember-
képzéssel kapcsolatban elhatározták: a jövőben olyan, középfokon
végzett szakembereket képeznek, akik képesek a közművelődési in-
tézsményekben elvégezni azoknak a szervezési, propaganda, techni-
kai és adminisztratív feladatoknak egy részét, amelyek nem igé-
nyelnek felsőfoku végzettséget. így lehetővé válik a magasabban
kvalifikált szakemberek ésszerűbb és gazdaságosabb foglalkoztatá-
sa. ezt a képzést a következő tanévben az általános tantervű gim-
náziumban indítják meg, azokban a fővárosi és vidéki gimnáziumok-
ban, amelyek képesek megteremteni az oktatáshoz szükséges feltéte-
leket. a képzés fakultatív - választható - tanfolyami for-
mában valósul meg, a gimnáziumok harmadik és negyedik osztályai-
ban, heti 9 órában.

a szocialista művelődéspolitikai megvalósításának helyi felá-
datai és a társadalom szakemberigénye egyaránt megköveteli, hogy
a főhivatású népművelők és könyvtárosok jelentős részének képzése
főiskolai szinten valósuljon meg. a népművelők, illetve a könyvtá-
rosok képzése - tanári szakkal párosítva - a tanárképző főiskolán
folyik. a szombathelyi tanárképző főiskolán már ebben a formában
képeznek népművelőt, könyvtárost, illetve általános iskolai ta-
nárt. az 1975/76-os tanévtől ilyen formában folyik a képzés a
nyiregyházi, a szegedi, az egri és a pécsi tanárképző főiskolán. az
öt tanárképző főiskolán 120 népművelő-szakos, szombathelyen és
nyiregyházián pedig 48 könyvtárszakos jelölt kezd meg tanulmá-
nyait a következő tanévben. a könyvtáros-képzés ugyanebben a
formában 1976/77-től az egri és a szegedi, 1977/78-tól pedig a pé-
csi tanárképző főiskolán is megindul.
?folyt. köv./

- 1 -